

SIA “Vindr Latvia” paredzētās darbības vēja parka “Nīcgale” un tā saistītās infrastruktūras projekta būvniecība Augšdaugavas novada Nīcgales un Kalupes pagastos, ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes

PROTOKOLS

Nīcgales pagasta tautas nams, Skolas ielā 17, Nīcgale, Nīcgales pagasts, Augšdaugavas novads

2026. gada 14. jūlijā

Sanāksmes sākuma laiks: plkst. 17:32

Sanāksmes moderators: Kārlis Pots, SIA “Vindr Latvia” komunikācijas vadītājs
Sanāksmi atklāj: Jānis Proms, Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja 1. vietnieks
Sanāksmes dalībnieki: Klātienēs sanāsmē piedalās 43 dalībnieki, attālināti ZOOM platformā pieslēgušies 25 dalībnieki *3 dalībnieki neregistrējas* (dalībnieku reģistrācijas saraksts pieejams pēc pieprasījuma)
Sanāksmi protokolē: Inga Pakere, SIA “Skepast & Puhkim” biroja vadītāja

SANĀKSMES GAITA:

Jānis Proms atklāj sanāksmi un uzrunā klātesošos. Informē par sanāksmes mērķi, iepazīstina ar tajā iesaistītajām pusēm.

Kārlis Pots informē, ka sanāksme noris hibrīd-formā, gan klātienē, gan attālināti – ZOOM platformā. Sanāksme tiek fiksēta video un audioierakstā un tiks protokolēta, protokols tiks nosūtīts valsts un pašvaldības institūcijām.

Baiba Zauere iepazīstina ar SIA “Vindr Latvia”, informējot par uzņēmuma darbību Latvijā, līdzšinējo pieredzi vēja parku attīstībā un īstenotajiem projektiem. Sniedz informāciju par plānoto vēja parka “Nīcgale” projektu, tā galvenajiem tehniskajiem parametriem un attīstības gaitu. Skaidro galvenos nosacījumus, kas tiek ņemti vērā projekta izstrādē, tostarp vides, tehniskos un teritorijas izmantošanas aspektus. Informē par paredzēto vēja parka attīstības procesu un ekspluatācijas laiku. Tāpat iepazīstina ar plānotajiem ieguvumiem vietējai sabiedrībai un uzņēmuma sadarbību ar vietējo kopienu. Noslēgumā sniedz skaidrojumu par vēja elektrostaciju drošības risinājumiem un pasākumiem drošas ekspluatācijas nodrošināšanai.

Elīna Silgaile sniedz prezentāciju par vēja parka “Nīcgale” ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojumu. Skaidro IVN procedūras norisi, veiktās izpētes un izmantotās novērtēšanas metodes, kā arī iepazīstina ar IVN izstrādē iesaistītajiem speciālistiem un sertificētajiem ekspertiem. Informē par paredzēto darbību, vēja parka izvietojumu, galvenajiem tehniskajiem risinājumiem un projekta īstenošanas alternatīvām. Iepazīstina ar izpētes teritorijas raksturojumu, kādas ietekmes tika vērtētas, vērtēšanas metodoloģisko pieeju, kā arī skaidro teritorijas izvēles pamatojumu. Sniedz informāciju par paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, monitoringa prasībām un turpmāko IVN procesa virzību, uzsverot, ka projekta risinājumi pilnveidoti, ņemot vērā veikto izpēšu rezultātus un ekspertu atzinumus.

Viesturs Ozols iepazīstina ar plānotā vēja parka mirgošanas efekta izvērtējumu. Skaidro veiktās modelēšanas rezultātus un informē, ka vēja elektrostaciju izvietojums plānots, ievērojot normatīvo aktu prasības, lai mirgošanas efekta ietekme uz dzīvojamo apbūvi nepārsniegtu pieļaujamās robežas.

Anita Ruža iepazīstina ar plānotā vēja parka "Nīcgale" risku novērtējuma rezultātiem. Skaidro izvērtētos iespējamos riskus, kas saistīti ar vēja elektrostaciju būvniecību un ekspluatāciju, tostarp tehnoloģiskajiem, ugunsdrošības un citiem drošības riskiem, kā arī to iespējamo ietekmi uz apkārtējo vidi un iedzīvotājiem. Informē par veiktajiem aprēķiniem un piemērotajiem drošības standartiem, uz kuriem balstīts riska novērtējums. Iepazīstina ar paredzētajiem preventīvajiem un ietekmi mazinošajiem pasākumiem, uzsverot, ka, ievērojot projektā paredzētos tehniskos risinājumus un ekspluatācijas prasības, būtiski riski cilvēku drošībai un videi nav paredzami.

Viesturs Ozols iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par paredzētās darbības ietekmi uz ainavu un kultūras mantojumu. Skaidro veikto ainavisko izvērtējumu, kultūrvēsturisko objektu novietojumu un to vizuālās uztveres analīzi, izvērtējot ne tikai attālumu līdz plānotajām vēja elektrostacijām, bet arī skatu virzienus, apaugumu un objektu izmantošanu. Informē, ka būtiskākās vizuālās izmaiņas paredzamas atsevišķās atklātās un ainaviski jutīgās vietās, savukārt plašākā teritorijā ietekmi mazina mežainums, mozaīkveida ainava un zemais apdzīvotības blīvums. Norāda, ka projektēšanas gaitā īpaša uzmanība pievērsta Nīcgales Lielā akmens, aizsargājamā ainavu apvidus "Nīcgales meži", Kalupes ezeru un citu ainaviski nozīmīgu teritoriju aizsardzībai, paredzot ietekmi mazinošus risinājumus vēja elektrostaciju izvietojumā un skatu telpas plānošanā.

Uldis Valainis iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par paredzētās darbības ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamām sugām. Skaidro izpēti metodiku, teritorijā konstatētās dabas vērtības un izvērtēto plānotās darbības ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes biotopiem. Informē par biotopu un sugu aizsardzībai paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, tostarp vēja elektrostaciju un pievedceļu izvietošanas pielāgošanu, lai samazinātu ietekmi uz dabas vērtībām. Sniedz piemērus par atsevišķu vēja elektrostaciju izvietošanas izvērtējumu un uzsver, ka katrai plānotajai vēja elektrostacijai ir veikts individuāls ietekmes novērtējums un nepieciešamības gadījumā noteikti papildu nosacījumi kompensējamu pasākumu veidā dabas vērtību saglabāšanai. Sniedz informāciju par nosacījumiem, kas ievērojami, veicot ar vēja parka infrastruktūras būvniecību saistīto ietekmju mazināšanai aizsargājamo ainavu apvidū "Nīcgales meži".

Uldis Valainis iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par plānotā vēja parka ietekmi uz sikspārņiem. Skaidro sikspārņu izpēti metodiku, novērojumu veikšanas periodu un teritorijā konstatētās sikspārņu sugas, kā arī raksturo to aktivitāti plānotā vēja parka teritorijā. Informē par veikto iespējamo ietekmju izvērtējumu un secinājumiem, norādot, ka būtiskākie riski saistīti ar atsevišķām sikspārņu sugām to aktīvākajos migrācijas un barošanās periodos. Iepazīstina ar paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, tostarp vēja elektrostaciju darbības ierobežošanu noteiktos meteoroloģiskajos apstākļos un sezonās, lai samazinātu iespējamo ietekmi uz sikspārņiem.

Gaidis Grandāns iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par plānotā vēja parka "Nīcgale" ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām un apdraudētām putnu sugām. Skaidro ornitoloģisko izpēti metodiku, novērojumu veikšanas periodu un teritorijā konstatētās putnu sugas, kā arī izvērtēto plānotās darbības iespējamo ietekmi uz ligzdojošajiem, migrējošajiem un barojošajiem putniem. Informē par putnu jutīgākajām teritorijām, identificētajiem riskiem un secinājumiem par paredzētās darbības ietekmes būtiskumu. Iepazīstina ar paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, tostarp atsevišķu vēja elektrostaciju izvietošanas pilnveidošanu, būvdarbu ierobežojumiem putnu ligzdošanas periodā un monitoringa prasībām vēja parka ekspluatācijas laikā. Norāda, ka, ievērojot ekspertu rekomendācijas un paredzētos ietekmi mazinošos pasākumus, nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām un apdraudētām putnu sugām un Natura 2000 teritorijām.

DISKUSIJU DAĻA

Kārlis Pots: Pateicas ekspertiem par sniegtajām prezentācijām un aicina sanāksmes dalībniekus uz diskusiju. Iepazīstina ar diskusijas norises kārtību un jautājumu uzdošanas noteikumiem, informējot, ka diskusijai paredzētas aptuveni 1 stunda un 45 minūtes, kuru laikā dalībniekiem ir iespēja uzdot jautājumus un izteikt viedokli par plānoto darbību un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Sanāksmes dalībnieks: Klausoties šo visu informāciju ir slēdziens, ka faktiski ziņojums ir ļoti nekvalitatīvs, īpaši sadaļā troksnis, mirgošana. Jūsu definētie rādītāji daudzkārt pārsniedz normas un rada neizpratni, kā jūs vispār šādu sagatavotu informāciju varat publiski pasniegt, ja labi to apzināties. Vai varbūt es pieļāju, ka jūs domājat, ka vietējie iedzīvotāji to neizpratīs?

Tālāk par putna eksperta darbu tieši ziņojumā par ornito faunas novērtējumu. Dokumentos ir rakstīts, ka plānotā VES teritorijā reģistrētas nozīmīgas putnu koncentrēšanas un atpūtas vietas neatkarīgi no to aizsardzības statusa. Attēlā 8.1. un 8.2., jūs arī rādījāt mums prezentācijā - gandrīz viss ir sarkanā krāsā. Lai novērotu reti aizsargātu putnu skaitu un, ja ekspertiem būtu goda prāts un izpratne par savu profesiju un tās ētiku, tad pie šī fakta varētu uzrakstīt skaidri saprotamu lietu - ņemot vērā tālāk ziņojumā visu informāciju par to, ka te ir pārlidošanas koridori, varētu pielikt punktu un uzrakstīt, ka vēja fermas te nevar būt ņemot vērā šos visus faktus. Tomēr tas nenotiek.

Tālāk ir jautājums, vai šeit sapulcē ir pieslēdzies Valsts Vides dienesta pārstāvis? Vēlētos dzirdēt vārdu, uzvārdu, ieņemamo amatu.

Kārlis Pots: Tas tika jau sapulces sākumā tika izdarīts.

Sanāksmes dalībnieks: Bet viņš ir pieslēdzies, šis speciālists?

Kārlis Pots: Jā.

Sanāksmes dalībnieks: Labi, jo būs arī jautājumi viņam un viela pārdomām.

Sanāksmes dalībnieks: Tālāk 9.1. tabula - putnu atradņu skaits aizsardzības zonā.

Kārlis Pots: Lūdzu uzdodiet jautājumus.

Sanāksmes dalībnieks: Es arī uzdodu šos jautājumus.

Kārlis Pots: Nē, jūs komentējat.

Sanāksmes dalībnieks: Es varu komentēt, man likumdošanā ir paredzētas tiesības un sapulces laiku arī neviena likumdošana nav noteikusi. Ja es kļūdos, lūdzu parādiet likumdošanas pantu.

Kārlis Pots: Viss kārtībā. Sapulci moderējam mēs, līdz ar to jautājumus.

Sanāksmes dalībnieks: Līdz ar to komentāri par jūsu ornito faunas ziņojumu - jūs rakstāt, ka nevar izslēgt, var ietekmēt, nevar ietekmēt? Dzīvju populācijas ligzdošanas pāri samazināsies līdz 40%. Nevar izslēgt potenciāli negatīvu ietekmi uz sugas apstākļiem melnai dzilnai, maziem ērgļiem.

Ornitologu atzinums, kas visa ferma ļoti negatīvi ietekmēs sugas. Ir arī rakstīts, ka plāno pārcelt (*ar šo domāts – pārcelt ligzdas*). Ir jautājums. Jūs domājat, kā mazus bērnus pārcelsiet un noteiksiet, kur viņiem dzīvot un kādā veidā tas notiks? Lūdzu aprakstiet, cik ilgā periodā, kas to fiksēs un tamlīdzīgi.

Kārlis Pots: No kundzes bija komentārs par ziņojuma kvalitāti, eksperta godavārdu un bija jautājums par ligzdām.

Elīna Silgaile: Par troksni un mirgošanu, es minēju, ka šie pārsniegumi ir konstatēti, bet ziņojumā ir rasti risinājumi ietekmes mazināšanai., Es arī minēju 6.2. tabulu, kurā ir

norādīti obligātie nosacījumi, kas attīstītājam ir jāievēro un tādā veidā ietekme tiek mazināta. Kas attiecas uz ziņojuma kvalitāti, jā Jums ir tiesības no sava viedokļa to vērtēt, bet mēs ziņojumu sniedzam kompetentajās iestādes Valsts vides dienestā un attiecīgi viņi vērtē, un ja ir kāda nepietiekama vai precizējoša informācija, viņi pēc tam lūdz ziņojumu papildināt.

Uldis Valainis: Es varu komentēt par kopējo pieeju - eksperti vērtē ietekmi kā tādu. Definē konkrētas platības, bet eksperti nepieņem lēmumu, to pieņem attiecīgās institūcijas, kas jāņem vērā. Par formulējumiem ir definēts, ka var būt ietekme, nevar būt ietekme - tas ir atkarīgs, cik turbīnas beigās uzbūvē. Mūsu atzinumā ir ietvertas 43, pēc tam skaits tiek mazināts attiecīgi un beigās notiek pirms būvniecības monitorings, kas arī var mainīt, tāpēc tie formulējumi ir tādi kādi viņi ir. Tas neizslēdz to, ka visas sugu atradnes ir fiksētas, visas platības ir aprēķinātas. Lēmumu pieņem vides institūcijas.

Gaidis Grandāns: Komentējot, ka viss ir sarkans - visas sugas saliekot kopā tā var izskatīties, bet piemēram, aizsargājamā suga vakarlēpis, kurš dabiski ligzdo augstajos purvos un purvainos mežos, viņa otra dzīvotne ir jaunaudzēs un izcirtumi līdz 5 gadu vecumam, kas ir Latvijā īpaši aizsargājama suga. Nīcgales masīvs ir fragmentēts un tur ir nozīmīga vakarlēpja populācija. Tas nozīmē, ka mums vajadzētu vēl vairāk fragmentēt Latvijas mežus, lai pieaugtu šīs sugas populācijas citviet? Noteikti, ka nē. Brūnā čakste Latvijā ir īpaši aizsargājama suga, kuras nozīmīga daļa ligzdo jaunaudzēs. Atzinumā ir individuālās sugu kartes un individuālie apraksti. Tas tieši tādā veidā ir jāuztver. Un jebkāda ligzdu pārcelšana vai indivīdu pārcelšana nav plānota, jo tāda nav iespējama.

Kārlis Pots: Iespēja precizējošam jautājumam un iesim pie nākamajiem jautājumiem.

Sanāksmes dalībnieks: Vēl viens būtisks jautājums - neatbilstības. Ornitologi iesaka nebūvēt žogus, bet daudz kur rakstīts citur projektā - arī no drošības viedokļa žogi ir paredzēti. Es saprotu, ka projektā ir daudzas pretrunas, šī ir viena no tām. Jūs varbūt paši nezināt, kā īstenībā realitātē būs? Kā nonākt pie kaut kāda kopsaucēja, lai jūsu iesniegtie dokumenti būtu skaidri lasāmi, saprotami ar vienotu ideju, nevis būtu viens otram pretrunā.

Gaidis Grandāns: Tā ir rekomendācija no mūsu puses attiecībā par žogiem, kur pastāv teorētiska iespēja, ka vistveidīgākie putni viņos var ieskriet, bet, ja viņi tiek marķēti kā ir norādīts, ar konkrētu krāsu un ir vizuāli pamanāmi, tad potenciāli šādu žogu izbūve ir iespējama, viņiem ir jābūt tikai marķētiem.

Uldis Valainis: Tad vēl, ko es minēju sīkspārņu prezentācijas kontekstā, ka pieņemsim, no ainavas viedokļa būtu rekomendētas zemākas turbīnas, bet ir acīmredzami monitoringa dati esošajos objektos, ka šīs zemās turbīnas maļ putnus un sīkspārņus kā gaļas mašīnā. Mēs vērtējam eksperta atzinuma ietvaros dabu, ainavas eksperts vērtē ainavu. Tā tas ir un varbūt pretrunas.

Viesturs Ozols: Nolasa tiešsaistes jautājumu. Esmu Viesturs Upītis, biškapis no Rožkalnu pagasta, Preiļu novada. Man ir jautājums par vēja turbīnu ietekmi uz bitēm. Mūsu pagastā daudziem biškopība ir galvenais iztikas avots, un bites lielākoties vāc nektāru Nīcgales meža masīvā – vienā no lielākajiem mežu masīviem Latvijā. Ir biškopju novērojumi Dānijā un arī Latvijā, kas liecina par iespējamu negatīvu vēja turbīnu ietekmi uz bišu saimēm. Kāpēc Latvijā līdz šim nav veikti pētījumi par vēja turbīnu ietekmi uz bitēm un citiem apputeksnētājiem? Vai pirms projektu īstenošanas ir plānots veikt šādus pētījumus?

Elīna Silgaile: Vēja parks "Nīcgale" plānots meža zemēs, meža masīva iekšienē, un projekta ietvaros nav paredzētas darbības, kas tieši ietekmētu bišu saimes, piemēram, pesticīdu lietošana vai ziedošu lauksaimniecības kultūru nomaiņa. Projekta īstenošana nav saistīta arī ar tādām izmaiņām lauksaimniecības zemju izmantošanā, kas varētu būtiski mainīt biškopībai nozīmīgu barības bāzi vietējos pagastos. Eksploatācijas laikā nav paredzama tāda ietekme, kas liegtu biškopības turpināšanu vietējos pagastos. Saskaņā ar

ārvalstīs veiktiem pētījumiem, nav konstatēta VES ietekme uz dravniecību vai medus bišu turēšanu VES tuvumā. Papildus pētījumi šī parka ietvaros, ņemot vērā, ka tas tiek plānots meža masīvā, nav paredzēts.

Sanāksmes dalībnieks: Man ir jautājums par sapulces vadītāju. Tikko mums bija prezentācija, cilvēki stāstīja 1,5 stundu un tad moderators pasaka, ka atbildēt, kas ir 40 cilvēki, varēs atbildēt 1,5 stundu. Vai Jūs kā sapulces vadītājs piekrītat, ka iedzīvotāji ir kaut kāds laika limits un ka tas ir viss ko mēs varam uzdot? Es atvainojos, šiem cilvēkiem naudas pietiek, viņi var sev algas samaksāt kaut vai līdz 23:00. Kāpēc mēs nevaram uzdot visus jautājumus, kāpēc mēs to nevaram darīt? Varbūt Jūs varat pakoriģēt moderatoru, Jums tomēr tā atbildība?

Jānis Proms: Jebkurā gadījumā mums jāciena viens otra laiku, bet tai pašā laikā, ja tie sasāpējušie jautājumi būs un moderators un klātesošie piekritīs, jautājumu klāsts tiks paplašināts un laiks tiks pagarināts. Ja jautājumi būs, mēs tos uzklaušīsim. Protams, mēs nevaram visus jautājumus uzklaustīt, sēdēt līdz 12 vai rītam, bet saprāta robežās.

Sanāksmes dalībnieks: Es pirms šīs sanāksmes apkopāju iedzīvotāju jautājumus un mēģināšu ļoti koncentrēti šos jautājumus uzdot. Pirmajā tikšanās reizē pagājušo gadu pārstāvji paši minēja uz manu jautājumu, vai būs ietekmēta cilvēka dzīvība veselība. Viņi satraucas par to, kas notiek vietā, kur viņi dzīvo. Un pirmais jautājums ir tāds, cik es sapratu, mēs šobrīd runājam par 31 turbīnu. Vai īstenotāji gatavi samazināt šo skaitu?

Elīna Silgaile: Protams, ka jā, jo tas nav gala lēmums. Kā es minēju, ziņojums tiks iesniegts kompetentajā valsts iestādē, kur tad attiecīgi izvērtēs un šobrīd nav zināms, cik tad ir tas gala turbīnu skaits, bet atbilstoši ziņojums šobrīd mūsu redzējums ir 31 turbīna.

Sanāksmes dalībnieks: Teritoriālā plānojumā paredzējusi lielāku buferzonu, attālumu starp dzīvojamo vietu un staciju. Vai jūs respektēsiet šo lēmumu?

Elīna Silgaile: Jā, protams, attīstītājs, attīstot šo vēju parku brīdī, kad jau būs uzsākts projektēšanas posms, vadīsies saskaņā ar spēkā esošo teritorijas plānojamu.

Sanāksmes dalībnieks: Ja spēkā esošajā plānojumā tiks paredzēts lielāks attālums, tad jūs to respektēsiet?

Elīna Silgaile: Protams, jā.

Sanāksmes dalībnieks: Ļoti labi. Vēl viens jautājums ir par mirgošanu. Nakts higiēna. Cik es sapratu, jūs vērtējat un savā ziņojumā aprakstiet tikai to, kas notiks dienas gaismas laikā. Bet man vairāk satrauc ziemas sezona, nakts, jo cik es sapratu, lidmašīnu aizsardzības signālus mēs redzēsīm pat no Daugavpils. Vai ziņojumā paredzēts aprakstīt arī šo situāciju?

Viesturs Ozols: Jā, ziņojumā ir izskatīta arī šāda situācija, ir adresēti pašvaldības jautājumi par šo. Ir zināms, ka ir potenciāli dažādi varianti aprīkot turbīnas. Jā, runa ir par aviācijas gaismām. Ir šāda tas sarkanās lampiņas, kas visu laukumu ir... Ir iespējams turbīnas aprīkot ar īpašiem detektoriem, kas ieslēdzās tikai tad, kad tas ir nepieciešams.

Runātājs tiek pārtraukts.

Kārlis Pots: Es atvainojos cienītā, lūdzu nepārtraukt cilvēku, kurš pašlaik atbild uz jautājumam un savus komentārus sniegt pēc tam. Paldies.

Sanāksmes dalībnieks: Bet tomēr tad atbildiet uz šo jautājumu. Jūs tad mēģināsiet aprīkot tās ar kaut kādam īpašām ierīcēm? Lai mēs to neredzētu? Kas ir kopumā attīstītāju plānos to izpildīt? Jā, tad varbūt ziņojumā sīkāk aprakstīt šo situāciju, jo mēs gribam redzēt, kas notiks nakts laikā.

Sanāksmes dalībnieks: Jo nakts laika periods ietekmēs cilvēku daudz lielākā apjomā, cik es saprotu. Vēl viens jautājums par to, kas šeit rakstīts bukletā (*sanāksmes dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar attīstītāja sagatavoto bukletu – informāciju par plānoto vēja parku*). Saskaņā ar noteikumiem, man liekas tas bija 13.punkts par minimālajām mēnešalgām. Tiem maksājumiem, kas pienākas cilvēkiem no 1 līdz 3 minimālajām mēnešalgām. Tad jūs noteiksiet 1 vai 3 gadā? Tas būs jautājums attīstītājiem.

Baiba Zauere: Atbilstoši normatīviem aktiem, šo summu nosaka pašvaldība, nevis attīstītājs. Attīstītājs iemaksā likuma noteikto summu pašvaldībā. Likums nosaka, šī summa nedrīkst būt mazāka kā viena minimālā mēneša alga.

Sanāksmes dalībnieks: Līdz ar to, ja jūs esat vairāk deputāts, bet jūs kādreiz būsiet deputāts, tad jūs to varat noteikt paši. Pēdējais lūgums arī no kolēģiem.

Sanāksmes dalībnieks: Varbūt mēs varam arī sarīkot tikšanos ar deputātiem, lai apspriestu šo jautājumu? Jā, mēs esam pārstāvji un mums tiešām gribas uzdot jums dažādas jautājumus.

Baiba Zauere: Līdz šim mēs regulāri esam tikušies ar Augšdaugavas novada pārstāvjiem, kā arī ar Nīcgales pagastu. Ar Augšdaugavas novada, Nīcgales un Kalupes pagasta pārstāvjiem, pašvaldības pārstāvjiem. Ja ir vēlme atsevišķai tikšanai tieši ar visiem deputātiem, protams, mēs esam atvērti tam un varam vienoties par konkrētu datumu, kad mēs ierodamies un vēlreiz mēs prezentējam, un protams atbildam uz jums ieinteresētajiem jautājumiem. Paldies.

Sanāksmes dalībnieks: Es gribēju komentēt pie šī jautājuma. Ja pieņemsim, protams, atbraukt ir problēmas, bet ja mēs kā deputāti aicinātu, jūs varētu pieslēgties vienkārši Zoom un ar mums kopīgi pakomunicēt.

Sanāksmes dalībnieks: Es tad aicinu organizētu šo sanāksmi ar visiem 15 deputātiem, jo šie cilvēki ir lēmumu pieņēmēji, un man liekas, būtu vērts gan jums, gan mums ar jums tikties un izrunāt visu lietu.

Kārlis Pots: Paldies. Zālē ir jautājums kungam.

Sanāksmes dalībnieks: Pēteris Turkopolis no Jersikas karaļvalsts, tepat kaimiņos, pienākumi uz robežu. Dabai nodarītais kaitējums būs ļoti ievērojams, un šeit nevarētu būt jautājums nekāds par turbīnu celšanu. Pilnīgi izslēgts. Tā ir viena lieta. Otra lieta ir sakarā ar to, ka ir dolomīta plate, kura jūtīga pret vibrāciju, pret visu pārējo. Jābūt ļoti izpētītam šai situācijai, jo pazudīs ūdens, aizies tur, kur nevajag. Tāds jautājums ir ļoti, ļoti svarīgs.

Un vēl trešais, ko es gribēju piebilst, sakarā ar to, ka te ir viens lielāks priekšnieks, mazlietiņ. Pirms visa nobeiguma jums ir jāpasaka, kas ir pret šito visu murgu, kas ir par. Lai jūs skaidri zinātu, kādā pozīcijā mēs esam. Mēs esam tādā pozīcijā, ka turbīnas nevar būt un vairāk kā skaidrs. Ja mēs nobalsojam, tad ar to jums ir jārespektē mūsu iedzīvotāju domās. Viss.

Kārlis Pots: Paldies par komentāru. Jautājums, kundzei.

Sanāksmes dalībnieks: Jautājums bija par tam hidro, par ūdens situāciju.

Sanāksmes dalībnieks: Jo uztaisot šitos murgus, vibrēs. Zeme būs izpostīta uz mūžīgiem laikiem. Viņi nevarētu vairs atjaunot. Tā zeme būs izpostīta. Jo kas ņems ārā to betonu 1000 tonnu. Un vēl otra lieta. Mums Latvijai nav tik daudz grants, būvmateriāli, lai izniekotu šī tādām lietām. Labāk taisīt ceļus, labāk tajā keramzīta rūpnīcā, kas bija. Audzējot kaņepas riņķī un taisīt kaņepas produkcijas dažādas. Ar to nodarbojamies, kaut ko jēdzīgu, bet nevis šito murgu, jo mums neviena kilovata nav vajadzīgs. Latvijā pilnīgi pietiekoši enerģiju saražojam, mūsu Hesi un hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas. Pilnīgi pietiek. Mums līdz kaklam ir. Mēs ražojam savu elektrību. Jūs vēl gribat taisīt kaut ko papildus, kas taisa *šmuci*. Kas mums tiem operatoriem taisa *šmuci*, kas tur nevar mēģināt sēdēt? Šie tik liek klāt un kur mēs liekam savu elektrību, ka mums elektrības ir pārpilnām. Daugava ražo nepārtraukti. Ka zaļākā visā Eiropā un zaļākā produkcija mums nāk. Mums tiešām nāk tāda produkcija, kas pilnīgi zaļa. Ūdens tē visu laiku. Ja pārstās tecēt, tad cita lieta, ūdens tek nepārtraukti. Un mums pilnīgi pietiekoši ar savu elektrību. Šito murgu mums nevajag. Ar to mums ir jāapstājas. Un paskaidrojiet par to ūdeni. Jo vai ir pētījuši to dolomītu slāni? Ja jūs sabūvēsi šīs turbīnas, kas vibrēs. Ūdens pazudīs visiem kaimiņiem. Kas ūdeni taisīs? Kas raks akas, taisīs? Jo tāda situācija mums bija Jersikas pagastā. Tā kā lūdzu nomierināties ar turbīnu taisīšanu. Paldies.

Kārlis Pots: Tā tad komentārs, ka vēja elektrostacijas nav nepieciešamas. Un jautājums par ietekmi uz dolomīta slāni, vibrācijām un ūdens pazušanu.

Elīna Silgaile Šajā izpētes teritorijā dolomīta slānis nav. Izpētes teritoriju sedz kvartāra nogulumu apmēram 40-50 metru dziļumā. Un turpinājumā iet smilšakmens. Tā kā dolomīta slānis šeit nav konstatēts. Bet, protams, mēs vadījāmies no ģeoloģiskā fonda informācijas. Bet tā ir ļoti blīva apkārt teritorijā izpētīta, jo ir ļoti daudz ūdens ieguves urbumu. Lielākoties tie ir uz tā saucamo Gaujas horizontu jeb smilšakmens slāņiem. Un attiecīgi tika dziļi vēja elektrostaciju pamatnes netiek būvētas. Jāsaprot arī tas, ka turbīnu ražotāji nodrošina to, ka vēja turbīnu vibrācija ir ļoti minimāla. Ņemot vēl vairāk to, ka tas ietekmē arī izstrādes jaudu. Paldies.

Kārlis Pots: Paldies Elīnai.

Sanāksmes dalībnieks: Mums ir jautājums, drīzāk komentārs par tiešsaistes laika rāmjiem un jautājumiem. Un komentārs, ka pašvaldības pārstāvis atklāj sapulci, bet sapulci nevada. Tā tad MK noteikuma neievērošana, kas ir pamats apšaubīt sapulces leģitimitāti.

Kārlis Pots: Mēs esam pārliecināti, ka esošais formāts neierobežo tiesības uzdot jautājumus. Tie tiek uzdot un atbilst normatīviem aktiem. Kungam aizmugurējā rindā ir jautājums.

Sanāksmes dalībnieks: Es atbalstu iepriekš runātāju viedokli, ka vajadzētu tūlīt visiem piedāvāt nobalstot, vispār vai mums vajag vai nevajag. Un sāksim no ekonomiskā. Pirmkārt, jūs varētu informēt, kā būs tālāk. Man piemēram ir pieejams līgums, es varu iedot uz 10 lapām uz 20 lappusēm, kas ir vienos vārtos. Pēc tam, kad nevienam tās turbīnas nevajadzēs, viņas paliks pašvaldībai vai zemes īpašniekam. Tur tik smuki sarakstīts. Un kur pēc tam? Mēs neesam Ķīnā un Amerika, kur var tuksnesī nolikt un viņas var gulēt gadiem. Es Nīcgales mežsaimniecībā nostrādāju 7 gadus, ļoti labi pārzinu šo masīvu, kur jūs gribat visu to būvēt. Jūs nepasakāt, cik nopostīs mežu. Viens hektārs meža ienes tautsaimniecībai aptuveni pusotra tūkstoša gadā. To nopostīs, tas būs uz 100 gadiem, jums uzliekot tās turbīnas 300 metru augstumā. Jā, piekrītu, koki ir 30 metru augstumā. Viņas būs redzamas ne tikai Augšdaugavas novadā, bet daudz tālāk. Tas ir pilnīgs “*pufels*”, ko jūs tur stāstāt pa to vizuālo efektu. Tie sarkanie pleķi nebūs redzami. Varbūt kāds, kurš dzīvos gravā un mežā iekšā. Viņam nebūs redzams. Pārējiem viņas visiem būs redzamas. Tas, ka par putniem, sikspārņiem - tās ir muļķības. Sikspārnis nelido tik augstu. Viņam tur īpaši nekaitēs. Putniem viņas ļoti kaitēs. Vairāk gājputniem un pārlidojošiem putniem. Tā kā to nevajag stāstīt. Tie sensori - arī nevajag muļķības stāstīt. Viņus jūs varat paredzēt, bet viņi nebūs. Mēs dronu nevaram notvert. Kur putnu mēs notversim? Putnu vai lidmašīnu, kas lidos 7 kilometru augstumā? Nevajag tādas muļķības stāstīt cilvēkiem. Ja pārēkina, ekonomiski aprēķini, ir tāds ekonomists Gundars Vītols, jūs droši zināt, jūs tikai nekad neaicināt. Jūs varētu viņu šurp aicināt. Viņš izstāstīs - Zviedrijā viņi 500 miljonus katru gadu piemaksā par turbīnām. Mums tiešām nevajag. Mūsu lielajā valstī pilnīgi pietiek ar Daugavas HES. Elektrību ražos tad, kad viņa ir vislētākā, kā ar nulli. Mēs viņai piemaksāsim, varbūt pārdosim biržā. Mēs paši pirksim viņu dārgāku. Man tagad rēķinā ir septiņas komponentes. Tiem ir tikai 4,6% elektrība. Pārējais viss ir visādi murgi. Sākot ar jūsu šīm izšķērdībām. Tad bija Oiks, tad vēl kaut kas ar šo droši būs jāmaksā. Vajag izstāstīt visu to no gala līdz galam. Un vēl nākošais, cik ir infrastruktūra. Tā turbīna ir lāpstīņa vien laikam 150 metru gara. Lai viņi ievestu iekšā, tur ir jāuztaisa loks katrā pagriezienā. Tad kabeļu tranšejas - jūs stāstāt, zem zemes. Nu kādas muļķības, kurš izsītīs kabeli 3 km garumā, zem zemes vai 5? Nu nevajag tādas muļķības stāstīt. Raks tāpat, tos koridorus cirtīs un raks tos kabeļus līdz augstsprieguma stacijām, līdz augstsprieguma līnijām un visu tā to arī vajag izstāstīt. Nopostīs vēl daudz vairāk meža. Un jūs, kas stāsta par putniem, man ļoti patika ornitologs. Diemžēl mums ir par daudz putnu sugu un visas kaut kā vēl Latvijā. Diemžēl vēl būs par daudz zaļa Latvija un viss pārējais. Diemžēl, jā tāda ir tā speciālista attieksme. Tā tad es ierosinu, visiem pacelt rokas, kas ir par un kas ir pret. Sāksim ar to, kas ir par no zāles.

Notiek balsošana

Kārlis Pots: Paldies. Uztversim to kā komentāru. Bija savirknēti vairāki komentāri par ekonomisko nepieciešamību, ekonomisko izdevīgumu valstī, par sensoru tehnoloģijām.

Troksnis no zāles

Sanāksmes dalībnieks: Nē, es vienkārši protokolam vēlreiz atkārtāju. Es saprotu, cienītais, es sapratu, komentārs tiks sniegts un tiks ieprotokolēts.

Kārlis Pots: Nākamais jautājums no zāles. Lūdzu kundze.

Sanāksmes dalībnieks: Man bija vairāki jautājumi, varbūt arī sagrupēti. Pirmais jautājums ir tehniskās nianšes un te nodarītais kaitējums ekosistēmā kopumā. Nav noslēpums, katrai turbīnai arī jaunākās paaudzes iekšā tur simtiem litru tehniskās eļļas. Un vienai turbīnai arī no jaunākās paaudzes nav paredzēts risinājums, kā šos eļļas atlikumus, kas pilienu veidā un tvaika veidā izdalās, turbīnai darbojoties un ņemot vairāk, ka tur ir iekšā ap 70 grādu karstums turbīnas galā, kas pārvalda šo procesu. Nav paredzēti tehniskie risinājumi, kā savākt šos eļļu blakusproduktus. Rezultātā viņi, protams, nonāk gaisā apkārtējā vidē un izdalās. No katras turbīnas simtiem litru eļļas gadā. Nu, daudz tur arī iztvaiko. Kādi jums ir risinājumi piedāvāti, lai samazinātu šo? Es neatrada dokumentos. Un otrs jautājums ir..

Kārlis Pots: Paldies, pirmais komentārs un ļausim ekspertiem atbildēt. Pirmais jautājums ir par eļļas daļiņām gaisā, kas izdalās.

Piebilde no zāles Nebūs komentārs, jā.

Dmitrijs Guzs: Mēģināšu atbildēt. Mana kārta ir iesaistīties diskusijās. Ja jums tā nepatīk eļļas izdalīšanās mehānismos, tad uzreiz nolieciet savas mašīnas atslēgas un nebrauciet ar auto. Ne ar autobusu, ne ar vilcienu un ne ar lidmašīnu. Šī ir pilnīga demagoģija, tādā ziņā. Jebkurš cits cilvēka darbināts mehānisms izmanto kaut kādas smērvielas un kaut kādā veidā viņas nonāk dabā... *Runātājs tiek pārtraukts.* Tā būs mana atbilde uz šo jautājumu.

Kārlis Pots: Tātad tas tiek ieprotokolēts.

Sanāksmes dalībnieks: Es sapratu, ka atbildes uz šo jautājumu principā nevar būt, jā. Kas attiecas uz tehniskajiem procesiem, Dmitrija kungs, esmu ļoti rūpīgi ar to iepazinies ilgstošā laika periodā, arī izbraukājusi ārvalstīs, esmu apskatījusies reāli dzīvē kā tas notiek. Tāpēc jums nav atbildes uz šo jautājumu. Un to arī var piefiksēt protokolā. Vēl viens jautājums ja iespērs zibens gadījumā, tad tur operatīvais transports atbrauc avārijas gadījumā, ja? Kas apmaksās šo operatīvo transportu un visu darbu, ņemot vērā, ka jūs esat privāts uzņēmums. To jūs apmaksāsi, jā, avārijas seku likvidēšanu. Vai arī to apmaksās pašvaldība no saviem nodokļiem? Reāli tātad mēs no saviem nodokļiem.

Kārlis Pots: Jautājums ir par potenciālu avārijas seku likvidēšanu.

Anita Ruža: Pēc likumdošanas, jebkura fiziskā vai privātā persona, kuras rezultātā notiek avārija, avārijas seku likvidēšanu un sanācies darbus apmaksā pati.

Mārtiņš Vonda: Es pilnībā piekrītu, jo šo jautājumu parasti regulē līgums starp ģeneratoru īpašniekiem un apsaimniekošanas kompāniju, kas to darīs, bet, faktiski, jebkura darbība tiek apdrošināta, tā ir prasība gan bankām, kas līdzfinansē šo, un, dubultais risks tiek minimizēts tieši ar apdrošināšanu. Un, faktiski, vienmēr avārijas pēc iespējas ātrāk tiek likvidētas. Un, atgriežoties pie jautājuma par eļļas izdalīšanos. Šī ir slēgta sistēma, un tur eļļas noplūdes nemēdz būt tāpat kā mašīnā. Tā neizdalās. Jā, materiāli ir blīvi, metāls. Tās ir blīvākas nekā šķidrums. Starp diviem metāliem ir blīves, kas arī nodrošina to... *Runātājs tiek pārtraukts*

Sanāksmes dalībnieks: Jā, tā ir informācija. Ņemot vairāk šo visu nenoteiktību, par kadastriem. Kad tie tiks pārplānoti? Vai tiks pārplānotas arī zemesgabalu kadastru robežas? Saskaņā ar

plānotajām būvēm jeb ģeneratoriem. Lai nemaksātu pieteiktās kompensācijas fiziskām personām, kuru īpašumi atrodas blakus. Nu, ja tiks mainīta kadastru sistēma, ja pa vidu kāds jauns zemesgabals, tas nozīmē, ka fizisko personu īpašumi, kuriem tā kā plānotas kompensācijas vairs nerobežosies, tātad ar pieteiktās darbības teritoriju.

Mārtiņš Vonda: Mūsu darbības rezultātā netiks mainīti zemes robežas plāni, ne zemes robežas, netiks mainīt arī zemes robežas, viss saglābsies, kā ir status quo. Mēs nepretendējam uz zemes dalīšanu, apbūves tiesības jau nosaka šo visu.

Baiba Zauere: Papildinot, man liekas, jautājuma būtība ir nevis par kadastru robežām, bet par to vai mēs mēģināsim izvairīties maksāt kompensācijas. Ilzes kundze, ja jūs klausāties, es mēģinātu atbildēt par šo. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir noteikts, ka jāmaksā kompensācija attālumā no turbīnas, nevis no kadastra, kurā atrodas turbīna. Līdz ar to pat, ja mēs kaut ko pārplānotu, tas neietekmētu personu skaitu, kuras saņems kompensācijas. Es nezinu, kur jūs šādu informāciju dabūjāt.

Kārlis Pots: Paldies. Aizmugurējā pirmspēdējā rindā jautājums, lūdzu. Labdien.

Sanāksmes dalībnieks: Es gribēju pajautāt, stādīties lūdzu priekšā, es nezinu, jūs runājāt, kas jūs esat (*vēršas pie SIA "VIndr Latvia" pārstāvja*)? Mikrofonā. Paldies, Mārtiņ, ieņemam atvērto pozu un es pajautāšu jums vienu jautājumu. Tātad, kad šis cienījamais kungs stāstīja par to, ka mūsu valstī, mūsu zemei labāk būtu, ja mēs uz šīm platībām iesētu kaņepes, ja? Labi, paskaidrojiet, kas tieši jums izraisīja smieklus?

Mārtiņš Vonda: Daudzās Eiropas Savienības valstīs kaņepes tiek uzskatītas, teiksim tautas valodā runājot par psihotropām vielām.

Sanāksmes dalībnieks: Labi, katrs jau skatās uz kaut kādām lietām no sava, cik viņš saprot. Es jums pateikšu tā, ka no kaņepēm izgatavo tekstilu, audumus, apģērbus, virves, auklas, somas, apavus, būvniecībā, kaņepju betons, siltumizolācijai, akustiskiem paneļiem, būvblokiem, apmetumiem. Jūs interesējieties tikai par psihoterapiju, varbūt šis kungs runāja par kaut ko citu, un vai tiešām, ja mēs ražojam, ja mēs stādam kaņepes, par ko arī es domāju, kas būtu labi, ja mēs izmantotu savu zemes, labums būtu visiem, ne?

Kārlis Pots: Komentārs par to, ka labums būtu visiem. Es varēt pateikt savu domu, bet par tēmu IVN ziņojums lūdzu.

Sanāksmes dalībnieks: Šis ir par tēmu. Kāpēc mēs vēlamies šo zemi vienkārši atdot tur, kur mēs neredzēsim neko, ķert vēju, ja mēs varam izmantot tās potenciāli. Mūsu bērni, mūsu mazbērni nekad uz tās zemes vairs neiestādīs ne kaņepīti, ne sēnīti, ne puķīti. Jūs visu šo te, kas šobrīd notiek, jūs izmantosiet, patērēsiet. Jūs aiziesiet no šīs pasaules un aiz sevi atstāsiet plūdus.

Sanāksmes dalībnieks: Ja jūs neesat, aizbrauciet uz Rokišķiem, paskatieties, tam lauksaimniekam vienkārši viss aug. Rapši aug, kvieši aug, kundze saka, ka neaugšot nekas. Pie paša staba.

Kārlis Pots: Komentārs komentāram tiek sniegts. Jautājums no kunga, kas vēl nav bijis pie mikrofona.

Sanāksmes dalībnieks: Labvakar visiem! Man ir praktisks jautājums. Vai jums ir zināma mikrošķiedru daļiņu ietekme uz cilvēka veselību?

Troksnis no zāles

Kārlis Pots: Vēlreiz, lūdzu, atkārtojiet jautājumu.

Sanāksmes dalībnieks: Kāda ir ietekme? Mēs te runājam par sīkspārņiem, uz pārnadžiem. Kāda ir ietekme vidē? Viņa nav pētīta. Es domāju, tas ir bizness, ko jums noteikti ir jāpārdod un dabūt maksimālās balvas, lai savu produktu īstenot. Pareizi? Nu tā ir. Bet jūs noteikti arī negribētu dzīvot tuvumā. 2 kilometru, puskilometru, kilometru attālumā. Noteikti nē. Un pēc tā visa

projekta sāksies īstā izpētē. Tā ir bioraudze, kas notiks ar cilvēkiem, jo zemās frekvences skaņa, viņa kumulējas. Pirmā atstāj ietekmi uz cilvēka nervu darbību, nākošā lietiņa mikro šķiedras, viņas iet desmitiem kilometru. Viņas pārklās, gan nodarīs ļaunumu gan florai, gan faunai. Kungs runāja, aug, aug, aug, jā, aug, bet pēc tam pienāks laiks, kas skatīsies, vai es to kviesīti pirkšu, vai es to odziņu ēdīšu. Jūs vienkārši gribat panākt par vienu degradēto teritoriju vairāk. Tā jau iet runa, vai tur Latgalē tūrisms? Jā, būs vēl mazāk. Kāpēc es, piemēram, ar nebrauktu uz Nīcgales Akmeni, kur viss tiek piesārņots. Būsim atklāti. Tie būs pieminekļi, kurus vajadzēs pēc tam ... es pateikšu, kā būs. Būs firma Vinder, pēc tam būs E-vinder, un pēc tam bankrots. Maksātnespēja, jā. Tā būs.

Kārlis Pots: Tur bija jautājums par stikla šķiedru un pārstrādi.

Sanāksmes dalībnieks: Ar to tiek pārklāti spārni un viņi regulāri, iet desmitiem kilometriem.

Kārlis Pots: Jā, sapratām Dosim iespēju atbildēt.

Elīna Silgaile: Kas attiecas uz mikro šķiedru, tad šādi izdalījumi no lāpstiņām ir ārkārtīgi mazas mikro daļas, līdz ar to šāda ietekme netiek vērtēta ziņojumā. Bet tās ir mikro daļas, mums nav ar ko salīdzināt.

Sanāksmes dalībnieks: Mēs salīdzinām, ka cilvēka veselību nevērtējam, mēs vērtējam naudas maisu, ko mēs dabūsim.

Kārlis Pots: Labi.

Sanāksmes dalībnieks: Kāpēc jūs piedāvājat cilvēkiem, kur 50 procentus no tām visām summām būs pašvaldībai, 50 cilvēkiem. Vai jūs cilvēkiem pajautājat, kuri dzīvos tuvumā, kas strādās un par cik viņi ir gatavi savu veselību pārdot? Tas būtu reāli. Vai būs gatavi? Jā, kā alkoholiķis, jā maksājiēt mēnesī.

Kārlis Pots: Paldies, komentārs pieņemts. Lūdzu iespēja izteikties.

Sanāksmes dalībnieks: Mobilais telefons cik sev kabatā gadu jau ir? Ir kaut kāda ietekme izpētīta jau?

Troksnis no zāles

Sanāksmes dalībnieks: Vēja parki bija Ulmaņa laikā. Bija vēja dzirnavas, miltus malām. Tādu vēja parku pilns bija.

Sanāksmes dalībnieks: Pēdējā laikā pietiekoši daudz notiek pētījumi, arī Latvijā notiek pētījumi par šo ietekmi uz vidi no šī diluma un no spārniem. Lūgums VVD norādīt šajā IVN ziņojumā tas nav pētīts IVN ziņojumā. Norādīt, ka šo vajadzētu izpētīt un ietekmi uz cilvēku uz apkārtējo vidi, uz lauksaimniecību. Tai skaitā bioloģisko lauksaimniecība. Ir Francijā piemērs, ka tas ļoti ietekmēja un būs problēmas. Tas jums pašiem būs izdevīgāk to izvērtēt tagad. Tas ir ļoti nozīmīgi. Es kā bioloģiskais lauksaimnieks, ja mans produkts būs piesārņots ar šīm vielām, kas nāk no spārniem, tur būs tiesvedības darbi. Jo ietekmēs manu ražošanu. Protams, tas ir laika jautājums.

Tas nenotiks vienā minūtē, stundā vai gadā. Tas notiks vairākos gados. Es esmu saskāries ar piesārņojumu savā produkcijā. Ar garantiju, ka tas būs arī no vēja parka. Es ceru, ka nebūs vēja parka. Tas ir viens komentārs un lūgums VVD. Jautājums ir nākošais par... Jūs minējāt un pētījumā jums ir noteikts dažāda veidu ražotāju turbīnas. Jautājums Vindr attīstītājam. Kas būs, vai jūs izvēlaties šīs turbīnas, vai tad, kad būs būvniecība vai plānošana, būs cita turbīna? Ar citiem parametriem, citām lietām. Jo man ir aizdomas, ka šis viss ziņojums būs nederīgs. Jo būs cita turbīna, citi tehniskie noteikumi, cita mirgošana, cita skaņa, troksnis. Vai arī modernāka, mazāka, bet, manuprāt, tas nav korekti.

Kārlis Pots: Jautājums ir par IVN ziņojumu un potenciāliem nākotnes modeļiem.

Dmitrijs Guzs Mēģināšu ar šo jautājumu atbildēt. Galvenais un pats saistošākais ir IVN ziņojuma rezultāti. Jā, ir noteikts, ka, piemēram, runājot pa troksni, mēs nedrīkstam pār-

sniegt tos un tos decibelus, tajos un tajos receptoros, pat, ja turbīnas paaudzes nomainās, mums tāpat šie nosacījumi ir jāpilda ar šo tehnoloģiju vai ar nākamās paaudzes. Tas pats attiecās, piemēram, ne tikai uz troksni, bet, kas tur vēl tāds bija, kur tehnoloģijas nomaiņa varētu ietekmēt – mirgošana. Piemēram, IVN jau skaidri noteikti tie parametri, jaudai līdz 8 MW, arī augstums līdz 300 metriem. Tie, piemēram, ir galvenie parametri, kas nosaka IVNbūtību. Ja pēc trim gadiem pat nomainās tehnoloģija uz lielākam turbīnām, kam es pats neticu, mēs tāpat būtu saistīti ar IVN parametriem, gan sākumā, gan arī beigās.

Sanāksmes dalībnieks: Precizējošs par šo. Bet tomēr, skatoties, ziņojumu lasot, ir pētījumi veikti un analīze veikta uz konkrētas turbīnas augstumu. Jūs sākat, 300 metri. Tad ainavas ietekme netika vērtēta ar 300 metriem, mirgošana netika vērtēta ar 300 metriem. Tā kā, tur ir atšķirības. Es lūgšu VVD šo pārbaudīt, un šis, manuprāt, nav korekti, jo, jūs sākat, 8 MW tur pētījumos ir ietekme uz tādu spārnu daudzumu. Citur atkal nav zināms, kāda turbīna un pētīja, tā kā, nu, tas nerada mūsos pārlicību par godīgu pētījumu, un tas nav pareizi.

Dmitrijs Guzs: Jā, es saprotu jautājumu. Pārpratumi nāk ļoti viegli, tāpēc IVN sākumā vienmēr tiek noteikti robeža lielumi līdz, līdz, līdz, līdz. Līdz 300 metriem, 260 arī līdz 300 metriem, 7,2 MW arī līdz 8 MW, tā kā, ja eksperti ir izpētījuši konkrēto modeli ar konkrēto augstumu, ja mēs vēlēsimies nomainīt augstumu, tad tieši, piemēram, ainavas izvērtējumu mums būs jāveic atkal. Ja mēs tiešām gribēsim būtiski aiziet prom no tiem augstumiem, kas tagad ir izvērtēti. Tas pats ar trokšņiem - mums ir doti tie 45 decibeli, jā, pat ja mēs nomainām tehnoloģiju, mums ir tajos rāmjos jāpaliek, tā kā 300 metriem, 8 MW, tas ir IVN, kā tādu ir raksturojošas vērtības līdz robežlielumiem.

Sanāksmes dalībnieks: Tad jūs vērtēsiet, vēlreiz IVN taisīsiet? Jā, es gribu noskaidrot līdz galam to jautājumu.

Mārtiņš Vonda: Jā, konkrēti katrai turbīnai neražo robežlielumus. Robežlielumus nosaka likumdošanā un VVD, balstoties uz esošo pieredzi. Turbīnas augstumi, turbīnas decibeli, ko viņa ģenerē, viss pārējais, tas paliek nemainīgi. Ja tur būs citas kompānijas piedāvājums, šajā gadījumā, Enerkon vai Nordex vai Vestas, viss tiek ņemts vērā, jo fizika jau nemainās. Fizikālie lielumi tiek saglabāti. Mēs izstrādāsim vēl tehnisko projektu. Mums tāpat izsniegs tehnisko noteikums. Mēs tehniskajos noteikumos jau precīzi norādīsim, kura turbīna tur būs. Ja gadījumā radīsies kaut kāda atšķirība starp IVN un piemēram mums izvēlēto turbīnu, VVD liks mums dažas sadaļas pat pārskatīt, un tad mēs pieaicināsim vides ekspertus, kas to izvērtēs. Tā parasti notiek. Mēs veicam saskaņojumu ar visām institūcijām, un tad vēlreiz visam šim procesam ies cauri. Tā kā ticiet man, mēs nepārsniegsim tos robežlielumus.

Sanāksmes dalībnieks: Es uzdošu vairākas jautājumus. Ne visus, bet vairākus. Pirmkārt, par hidroloģisko novērtējumu. Viņš ir jums uz 150 lappusēm. Tajā pašā laikā šajā hidroloģiskā novērtējumā nav ne vārda par kaut kādu izvērtējumu dziļāk par diviem metriem. Jūsu hidrologs ir vērtējis grāvju ietekmi 2 metru dziļumā. Tajā pašā laikā Jūs pats teicāt, vispietiecīgākie pamata aprēķini, ja tas būs gravitācijas pamatā, tad tie būs 3 metru dziļi. Ja gadījumā būs nepieciešamas pāļu sistēmas, tad tās tiek vērtētas uz 20 metru dziļumu. Jautājums ir - kādā veidā? Jautājums ir vispirms dabas ekspertam. Kā Jūs varat teikt, ka ietekme uz Jūsu biotopiem ir novērtēta pietiekami, ja Jūs zināt tikai par augšējiem diviem metriem? Vai uz Jūsu ekosistēmām neietekmē nekas dziļāk?

Uldis Valainis: Attiecīgi par hidrologa atzinumu, tas arī programmā bija prasīts tieši dabas ietekmes kontekstā. Tas nozīmē, ka dziļāk par diviem metriem mēs neesam rēķinājuši un tā arī nebūtu pieļaujama. Parametri, kas tika ņemti vērā, divi metri pus otrs metrs vai pieņemsim 0,5 metri. Jo risinājumi var būt dažādi. Ja mēs vienkārši ietekmi rēķinām. Mums pašlaik nav būvprojekta. Ja būtu būvprojekta, attiecīgi mēs zinātu konkrētus parametrus. Tāda ir atbilde.

Mārtiņš Vonda: Kā jau mēs zinām, šis ir ietekmes uz vidi novērtējums. Kā es teicu iepriekš, kad tiks izstrādāts tehniskais projekts, tam tiks veikts konkrēti katras turbīnas vietas ģeoloģijas, kā arī topogrāfiskais uzmērījums. Un tad tiks uzdots būvkonstruktoram veikt aprēķinus un viņš precīzi izrēķinās. Balstoties uz šiem tehniskiem noteikumiem, izrēķinās ietekmi uz konkrētu turbīnu. Praksē un pieredze rāda, ka svārstās no pusotra līdz 2,5 metriem pat šī saucamā pamatne, un kas attiecas uz pāļiem, pāļi neiet pilnā apjomā. Pāļi iet tikai pa perimetru un to diametrs ir 3 metri. Pāļu dziļums arī svārstās, var būt pēc sistēmas un būt daudz un maz, 12 metri līdz 27 metri. Es jums varu arī par aprēķinu metodi pastāstīt. Kā gribat, nē, negribat.

Sanāksmes dalībnieks: Piemēram, Lielbritānijas vadlīnijās hidroģeoloģijas izpētei vēja parka teritorijās. Minimālā izpētes teritorija, kurā varētu būt ietekme uz dzeramā ūdens horizontiem, tieši pamata sistēmām, neatkarīgi no tā, vai tas ir 3 metri vai 20 metri vai 35 metri dziļumā, minimālā šī noteiktā teritorija ir 1 kilometrs. 1 kilometra rādiusā, tas ir nevis rādiusā, bet 1 kilometra attālumā no turbīnām ir vismaz 9 mājas, kurās visdrīzāk, jūs to nezināt, es to nezinu, ūdeni iegūst no akas vai varbūt spīces, kas ir tā kā sekli ūdeņi, kuri 100 procentīgi iekļaujas tajā zonā, kurā šīs te potenciālās sistēmas ietekmēs. Jūs nesat vērtējuši, ko nozīmēs, ja vienas turbīnas pamatiem sāks ūdens atsūkņēšanu, tajā milzīgajā būvbedrē, cik dzīvē būs tā atsūkņēšana, cik ilgi būs tā atsūkņēšanā, kā tā ietekmēs plūsmas vai tā ietekmēs ūdens apgādi. Jūs nesat vērtējuši arī to, kas notiks, ja vienlaicīgi divas vai trīs turbīnas sāks būvniecību un notiks atsūkņēšana. Jautājums ir, kāpēc jūs esat tik pārliecināti, ka uz cilvēkiem ietekme nebūs?

Elīna Silgaile: Attiecībā uz Jūs minēto gruntsūdeni. Jā, pieguļošajā teritorijā ir viensētas, kas izmanto gruntsūdeni caur grodu akām un spīcēm. Ņemot varētu to, ka gruntsūdenis ir izplatīts smilšainos nogulumos, un tie ir diezgan lokāli teritorijās, šīs turbīnas vēja būvniecības laikā jā, iespējams, tur varētu būt pazemināts gruntsūdens līmenis metrs divi. Jebkurā gadījumā šādos attālumos dzeramajās grodu akās ūdens nekādā veidā nepazudīs.

Sanāksmes dalībnieks: Jūs to garantējat? Un kas notiks, ja kaut kas pazudīs, vai jūs atnāksiet? Vai jūs garantējat? Vai jūs esat cilvēki, kur viņi griežīsies, ja viņiem pazudīs, vai paliks slikts ūdens, kā tas notiek? Kanādā milzīgā teritorijā ir piesārņots ar turbīnu darbības uzsākšanos, piemēram.

Elīna Silgaile: Šajā izpētes teritorijā lielākoties ir mālainie nogulumi, kuros gruntsūdenis ir ļoti sporādiski izplatīts. Savukārt, Nīcgale un Kalupe centralizēti tiek apgādāta no pamatieža horizonta, kas ir Gaujas horizonts, kas iegūlas jau apmēram 45-50 metru dziļumā. Artēzisko ūdeņu urbumu dziļums ir apmēram 70-80 m, un tas nekādā veidā neietekmēs ne ūdens kvalitāti, ne arī tas nepazudīs.

Sanāksmes dalībnieks: Tad ir jautājums, vai jūs varat protokolā šobrīd ierakstīt, ka jūs uzskatāt, ka papildus izpēte nav nepieciešama, tātad šī viena kilometra attālumā konkrētiem receptoriem tām mājām, kurām ir ūdensapgādes sistēmas aka un tā tālāk, tad nav nepieciešams, un gadījumā, ja būs problēmas, tad jūs personīgi risināsiet šo jautājumu. Vai mēs varam protokolā šādi ielikt iekšā komentāru? Nu jā, atrisināsiet, tas ir segsiet izdevumus par ūdens piegādi vai iegādi.

Elīna Silgaile: Šī nav tā darbība ar tādu ietekmi, lai, meklētu risinājumus. Jūs varbūt domājat kaut kādas karjeru izstrādes, kur tiešām reāli ir ietekme uz pazemes ūdeņiem, bet šajā gadījumā ietekme uz gruntsūdens horizontu nebūs.

Dmitrijs Guzs: Es kā attīstītāja pārstāvis arī gribētu nedaudz nokomentēt, es gribu arī pasargāt mūsu ekspertus. Jums jāsaprot, ka tie ir nolikti eksperti, viņi neko personīgi jums negarantēs. Lūdzu nebrūciet viņiem virsū. Mēs esam attīstītāji, un mēs atbildēsim par savām darbībām un par visām iespējamām sekām. Tā kā, ja ļausiet man atbildēt, mēs kā būvprojekta attīstītājs un arī ieceres būvētājs, mēs būsime atbildīgi saskaņā ar visiem normatīviem aktiem. Ko vēl ļoti svarīgi izcelt, mēs kā ieceres veidotājs esam apdrošināti, mēs esam apdrošināti arī civiltiesiski pret visām iespējamām kaitēm un lietām, ko mēs potenciāli

būvniecības laika varētu nodarīt. Tā kā, ja kādi jautājumi par šo būs, tas ir pie mums attīstītāja.

Kārlis Pots: Lūdzu, komentāru zālē, ja mēs uztraucamies par to, ka mēs gribam uzdot jautājumu, tad cienām gan jautājumu uzdevējus, gan atbildētājus.

Sanāksmes dalībnieks: Man ir liels lūgums tiem, kur ir tuvākā apkārtnē, ja šeit netiks veikta papildus izpēte par šīm akām, šobrīd fiksēt situāciju, uztaisīt ūdens analīzes, varbūt piefiksēt līmeņus, kādi jums ir, un noskatīties līdzi, ja tiešām šis projekts tiks realizēts. Lūdzu, lai jums ir pierādījumu virkne, ar kuru jūs varat vērties. Tagad, pabeidzot par hidroloģisko pārskatu, kurš ir diezgan pretenciozs. Hidroloģiskā pārskatā ir pateikts, ka pēc visām skaistajām bildītēm, ietekme nepārsniegs vidējās sezonālās svārstības. Tajā pašā laikā, šajā pārskatā es neredzu, ka būtu sezonāli iets kaut ko mērīt. Tur ir pastaigājies cilvēks pa laukumu, pamērijis ar kociņu grāvju dziļumu vienā sezonā, un tur ir augsnes infiltrācijas paraugi ņemti. Bet nav bijis sezonāls novērtējums. Lūdzu, pasakiet, kā jūs, kā dabas eksperts, varat balstīties uz šādiem datiem. Varbūt tur ir kaut kā citi dati, kas nav šeit atklāti. Nebūs šī ietekme, nepārsniegs sezonālās svārstības. Jums nav jausmas no tiem datiem, kas ir pārskatā. Neizriet, ka būtu skaidras, kādas tās sezonālās svārstības ir. Paldies!

Uldis Valainis: Konkrētā meža masīva ietvaros mēs skatāmies ietekmi uz biotopiem. Hidroloģiskais atzinums ir konkrēti biotopu kontekstā. Nav konkrētu vadlīniju, kur būtu pateikts, ko mums jāmeklē vai jāskatās, kas ir mīnusi īstenībā. Sanāk, ka eksperts beigās ir atbildīgs par visu no tāda viedokļa, bet nav metodoloģijas. Tas, ko būtu teorijā jāņem vērā, ka konkrētais meža tips, kas tur ir, 90% no viņiem ir susinātie. Mēs vienalga rēķinām, ka tā ietekme būs kaut kāda, kā es minēju, ka tur var būt kaut kādas mikro ieplakas, kur hidroloģiskā līmeņa izmaiņas var notikt, aptuveni 50 metru zonā. Mēs to rēķinājam un likām iekšā. Bet kopumā par hidroloģisko ietekmi grāvju līmenī, ja uzliek grāvju sistēma, tur viss ir nomeliorēts. Piemēram, Latvijas valsts meži, ja neviens to neaizliedz darīt, viņi var meliorēt vēl desmit reizes.

Manā izpratnē ir vienalga, kāda darbība ir plānota. Ja mēs sakām, ka ietekmē biotopus, tad nav svarīgi, vai izciršana notiek viena mērķa labā vai otra. 2024. gadā kad mēs veicām priekš izpēti, un 2025. gadā, kad mēs aizgājām, daļa biotopu jau bija iznīcināti. Kāds apziņāti? Es vienkārši jums saku to kā piemēru, tas ka viņus neizsargā juridiski un problēma ir tieši tā.

Sanāksmes dalībnieks: Cik es sapratu, tā ir taisnība, kad Proma kungs atklāja sanāksmi. Sabiedrībā ir daudz priekšstatu par to, kā pašvaldības vadība lobē. Kaut kā likumdošanā nav paredzēts, ka pašvaldības pārstāvis atklāj sanāksmi. Tas ir tāds komentārs.

Sanāksmes dalībnieks: Vispār ir. Jā, jā, tiešām, jā. Ir tieši tā, tas arī ir noteikts.

Kārlis Pots: MK noteikumi nosaka to, ka ir jāatklāj un jānoslēdz sapulces pašvaldības pārstāvim. Vēl kāds precizējošs jautājums?

Troksnis no zāles

Sanāksmes dalībnieks: Nē, es neesmu likumdošanā nekur redzējusi un ne lasījusi, ka ir šis nosacījums, ka pašvaldības pārstāvis vadītājs, atklāj un noslēdz, nu, jā, varbūt arī ar saviem komentāriem. Un otrs, ko es vēlējos vēl papildināt, ka novēlu pievērsties biznesam, kas rada gandarījumu pašiem, un arī vietējai sabiedrībai, jā, nevis skatīties uz jūs šodien tādām nenoteiktajām sejas izteikšanām, jā, ka jūs paši neapzināties, ko jūs darāt, bet labi apzināties, ka jūs nodarāt ļaunumu.

Kārlis Pots: Tas ir novēlējums. Tālāk komentārus.

Sanāksmes dalībnieks: Es Dimitrij, gribēju uzprasīt, a pasaulē, nu jau ir vairāki tie vēja parki, un kā ir tad, kad, teiksim, 30 gadu atstrādā, un viņi utilizē torni, visus ģeneratorus, ir tāda pieredze kaut kāda?

Dmitrijs Guzs: Tieši šobrīd darbības, pa ko jūs runājat, viļņveidīgi notiek Vācijā. Vācija bija pirmā valsts, kas masveidīgi ieviesa vēja enerģijas risinājumus savā laikā. Tā politiski uz to aizgāja 90. gadu beigās, 2000. gadu sākumā, un šobrīd gandrīz visi pirmās paaudzes parki Vācijā piedzīvo tā saucamo *repowering* procesu, kur viņi izmanto esošo infrastruktūru, daļai arī pamatus, kabelus un visu pārējo, bet uzliek jaunākas paaudzes turbīnas. Tas nozīmē, ka viņi neregulāri piemēram pamatus, bet torņus un ģeneratorus, un arī lāpstīņas, protams. Pats sāpīgākais jautājums ir lāpstīņas no stikla šķiedras, jo torņi no tērauda ļoti viegli pārstrādājas. Lāpstīņām no stikla šķiedras šodien ir standarta risinājums -pārmalt un aizvest uz tuvāko cementa rūpnīcu, jo šis materiāls otrreizēji tiek izmantots cementa ražošanai. Nākamās paaudzes turbīnu modeļi jau piedāvā pārstrādājamas lāpstīņas. Pārstrādājamas tādā veidā, ka pats turbīnas ražotājs pats savāks lāpstīņas pēc 30 gadiem.

Baiba Zauere: Es varētu papildināt pie tā, ka šobrīd valdības līmenī tiek strādāts ar MK noteikumiem pie tā, kas mums tiks uzlikts par pienākumu saistībā ar šo novākšanu, novākšanas procesu, atgriešanu atpakaļ. Viens no variantiem ir, ka MK noteikumos mēģinās iespējams iestrādāt īpaša fonda izveidi, kur mums būs jau darbības laikā jāiemaksā nauda. Brīdī, ja kas ir noticis un fiziski nav iespējams, mums pašiem no šī fonda tiks tas darīts. Arī vēl papildus tam var minēt, ka mūsu līgumā, kas ir ar Latvijas valsts mežiem, kas ir apbūves tiesību līgums, jau pēc normatīvajiem aktiem tiek noteikts, ka pēc apbūves līguma beigām ir jāatgriež atpakaļ sākotnējā stadijā, ja vieni īpašnieks ar mums nevienojas, ka viņš paši grib taisīt šo *repoweringu* un turpināt vēju parku, ekspluatēt, arī ieliekot jaunus spārnus. Līdz ar to šis jau gan normatīvo aktu, gan praksē ir noregulēts. Paldies.

Kārlis Pots: Mums ir viens jautājums un viens komentārs tiešsaistē, Viestur nolasi.

Viesturs Ozols nolasa zoom jautājumu: Tas laikam ir attiecībā uz iepriekš minēto par Eiropas savienības nozīmes biotopiem. Ilze uzdod, cik hektārus Eiropas savienības nozīmes biotopus Latvijas valsts meži izcirtuši no 2024. līdz 2025. gadam?

Uldis Valainis: Tur jāpaskatās konkrētu poligonu līmenī. Es varētu šo atrast, bet tur ir tā nianse, jautājums. Izsniegtie ciršanas apliecinājumi, ja viņi varbūt bijuši izsniegti, pirms mēs tos rezultātus esam vispār noskaidrojuši. Tā ir nianse. Bet kopumā 2025. gadā, pēc izpētes pabeigšanas, arī, lai neatkārtotos tādas situācijas, tie dati (*veiktie biotopu atzinumi*) tika atdoti pirmkārt LVM un arī Dabas aizsardzības pārvaldei. Respektīvi, lai biotopu platības nesamazinātos vēl pirms IVN atdošanas. Tā ir nianse. Bet kopumā problēma varētu būt, kad ciršanas apliecinājumi ir jau izsniegti, un tas process notiek nezinot, ka tur ir biotops.

Sanāksmes dalībnieks: Jautājums ir par kumulatīvo ietekmi, lasot ziņojumu. Tā kā ar citiem vēja parkiem kumulatīvo ietekmi uz ornitofaunu nevar vērtēt un arī uz ainavu, tāpēc, ka citos projektos nav noslēdzies IVN projekts, un jūs nezināt to ietekmi. Un, attiecībā pēc migrēšanas ceļiem tas varētu ietekmēt. Būtu pilnīgi slēgta tāda liela, plaša teritorija, kur putni nevarētu migrēt. Tas aicinājums, komentēšu jums, bet lūgums arī VVD, šo ieprotokolēt, lai vērtētu tomēr un varbūt sagaidītu tos IVN, jo tie drīz arī beigsies, un kopā kumulatīvo ietekmi uz viss kopēju apkārt Līvāniem un šo parku Daugavai otrpus, tur ir ļoti daudz parku. To kumulatīvo ietekmi diemžēl jūs esat nolikuši malā, nevērtējat.

Baiba Zauere: Jūnija beigās Saeima pieņēma grozījumus Būvniecības likumā, kas paredz, ka brīdī, kad mēs iesim pēc būvatļaujas, mums tiks prasīts uzrādīt kumulatīvo vērtējumu ar visiem tiem vēja parkiem, kas tajā laikā būs izgājuši IVN un tad ir vai saņēmuši būvatļauju vai ir būvniecības stadijā. Pašreiz nevienam uztaisīt kumulatīvo ietekmi nevaram, jo mēs nezinām, kas tur būs. Mēs samazinājām turbīnu skaitu no 59 uz 31. Mums nav daudz tur pret ko mērīt. Bet, tas ir ierakstīts likumā, likums jau ir stājies spēkā, kad tajā brīdī, kad mēs iesim pēc būvatļauju uz pašvaldību, tas būs jādara. Mums būs jāuzrāda šāds vērtējums.

Mārtiņš Vonda: Papildinot vēl šo – arī būvatļaujas saņemšana pati par sevi vēl negarantē, ka projekts tiks pilnībā īstenots un objekts izbūvēts. Tādēļ galīgo rezultātu un faktisko ietekmi šajā posmā vēl nevar pilnībā izvērtēt, tomēr iespējamus riskus cenšamies pēc iespējas savlaicīgi apzināt un mazināt.

Sanāksmes dalībnieks: Es gribu uzdot jautājumu, kas pašlaik notiek? Jūsu žurnālists vai par ko viņš atbild? izveda ārā tikko [tiek nosaukts uzvārds -] kungu, prasīja lai iziet. Un [tiek nosaukts uzvārds] kungs uzstājas kameras priekšā un stāsta, kāpēc viņš ir par. Es apšaubu tiesiskumu šādā veidā, ziniet, tas ir nonsens kaut kāds, jāsaka tā, kā ir. Vai ne? (*tiek komentētas darbības, kas norisinās pie ieejas zālē*)

Kārlis Pots: Šī ir atklāta sabiedriskā apspriešana, kurā piedalās arī mediji. Sakiet, vai ārā kaut kur pārstāja darboties runas brīvība?

Troksnis no zāles

Baiba Zauere: Es atbildēju uz Jūsu jautājumu. Pirmkārt, šis nav mūsu medija pārstāvis, tas ir nacionālā medija Latgales reģiona pārstāvis. Otrkārt, mēs viņu šeit neesam uzaicinājuši, viņš ir ieradies pēc savas personīgās brīvās gribas. Treškārt, viņš ir žurnālists, viņiem ir atļauts to darīt, uzaicināt uz sarunu, ko viņš grib - Ilzes kundzi, Ilmāra kungu, tā ir viņa izvēle un ar mums tas nav saņēmts. Es to nevaru aizliegt. Ilzes kundze man piekrīt, līdz ar to, tas, kas notiek ārpus šīs telpas... Par profesionālo žurnālistiku mēs šeit nerunājam. Es atbildu uz jautājumu, vai šis ir mūsu uzaicināts vai vispār angažēts medijs, nē nav.

Kārlis Pots: Iespēja vēl precizējošam jautājumam.

Troksnis no zāles

Kārlis Pots: Pāriesim pie tiešsaistes jautājuma. Viestur, lūdzu nolasi.

Viestus Ozols nolasa zoom jautājumu: Kā kopumā biotopa eksperti vērtē Latvijas valsts mežu intensīvo izciršanu visā Latvijā un to, ka ornitologs pieminēja, ka Latvijas valsts meža mežizstrāde var notikt visu gadu arī putnu ligzdošanas laikā? Un tas, ka nekas neaizsargā biotopus un LVM tos var un cērt, bet vēja parkam kaut kas ir jākompensē un ir ierobežojumi būvniecībai.

Uldis Valainis: Es varu atbildēt kā biotopa eksperts, bet mēs neliekam kategorijās, kas ir īpašnieks. Mēs vērtējam biotopus kā tādus un ietekmes. Manā izpratnē, kas ir ačgārnī un nepareizi, ka Eiropas nozīmes biotopiem pēc būtības būtu jābūt aizsargātiem.

Mēs nevērtējam konkrēto komerciālo organizāciju. Visi darbojas likumdošanas ietvaros. Problēma, ka likumdošana ir nepareiza no dabas aizsardzības viedokļa, ja mēs vērtējam. Var pārņemt vai nepārņemt, arī daudzos citos normatīvā regulējuma ietvaros, iespējams, ka ir nepilnības, kas būtu jānovērš. Tieši tas pats ir arī no dabas aizsardzības aspektiem.

Gaidis Grandāns: Attiecībā par ierobežojumiem putnu ligzdošanas sezonas laikā, tas ir attiecināms uz visiem meža īpašniekiem. Kā privātajiem, tā valsti un šajā posmā tas ir absurdi, ja mēs izvirzām prasību būvdarbu ierobežojumam sezonālu, bet blakus, kā privātais tā valsts var veikt darbus ar hārvesteru visa gada garumā.

Kārlis Pots: Paldies! Kam ir vēl aktuāli jautājumi?

Sanāksmes dalībnieks: Tagad par riskiem, drošības riskiem. Mēs dzirdējām apgalvojumu, ka ap katru turbīnu ir apmēram 300 metru josla, kurā ir tie 10^{-5} , un vēl mazāk josla, kur ir 10^{-7} varbūtība, kas nozīmē, ka vienu reizi simts tūkstoš gados. Es neprasīšu, vai jūs zināt, cik turbīnas ir Latvijā. Tās ir mazāk par 200, bet rēķināsim, 200 turbīnas Latvijā šobrīd jau eksistē. Tātad vienu reizi simts tūkstoš gados reizinot ar 200 turbīnām sanāks, ka varbūtība, ka kaut kas notiek, kāds no riskiem iestājas un ir apdraudējums šajos mazāk par 300 metros, ir vienu reizi 500 gados. Un tajā pašā laikā, kā jūs komentēsiet, ka šī gada laikā pāris mēnešos mums ir 5 gadījumi, kuros turbīnas ir lūzušas, kritušas, viņām ir lidojuši spārni un atrasti nolauzti spārni un tā tālāk.

Anita Ruža: Ja Jūs uzmanīgāk klausījāties manu prezentāciju, tad Jūs cerams pievērsāt uzmanību, ka risks, tā ir varbūtība, ka tas notiks, vai tas var notikt, kā es minēju, reizi simts tūkstoš gados, vai tas var notikt arī katru dienu. Jā, tā ir varbūtība, ka tas var notikt. Tieši tāpēc pēc varbūtības teorijas, jā, tā diemžēl šoreiz ir sakrituši apstākļi, ka kaut kādos atsevišķos citos vēja parkos, tā diemžēl ir noticis. Bet apgalvot tagad simtprocentīgi, ka konkrēti šajā gadījumā notiks tieši tāpat, to neviens nevar. Tieši tāpēc ir veikta riska analīze ar preventīviem pasākumiem, lai tos riskus maksimāli mazinātu. Paldies.

Sanāksmes dalībnieks: Pildinot tikai par risku konkrēti. Izklausās ļoti jocīgi. Uz 200 turbīnām risks, kas notiek vienreiz 100 tūkstoš gados, šajā gadā ir noticis piecas reizes, tad uz 20 turbīnām viņš notiks divos gados reizei. Tātad reizi divos gados kaut kas gāzīsies šajā parkā. Tas būtu pēc šīs riska varbūtības par jūsu komentāru. Bet man ir cits jautājums. Jūs norādāt, ka ir 300 metri šī riska zona. Pēc tam jūs savos aprēķinos aprēķināt, ka ir varbūtība, ka tiks izsviests ledus, attālums ir no 500 līdz 840 metriem, kas rezultātā īstenībā pat iekļauj vairākas mājas, kaut kādas 5-6 ēkas tiek iekļautas šajā attālumā. Un šajā izsviešanas zonā tie ledus gabali varbūt letāli. Jā, viņi varbūt nebūs katru dienu. Apledošanas risks ir kaut kādas 20 reizes, 20 dienas gadā, bet varbūtība pastāv. Un tad jūs atļaujat ar šo 300 metru drošības zonu un 840 metru ledus izsviešanas zonu un 260 metru augstām turbīnām, jūs atļaujat viņas izvietot pie publiski lietojamiem ceļiem 30 metru attālumā.

Anita Ruža: Aprēķinātais attālums, ko jūs minējāt ledus aizmešana 800 m un vairāk metri, tas ir hipotētiski iespējamais aprēķins. Maksimālais aizmešanas attālums tajā gadījumā, ja turbīnām nav uzstādītas pretapledošanas sistēmas, kas šajā gadījumā nav iespējams arī praktiski, jo visām turbīnām ir jābūt jau pēc nosacījumiem. Katram ražotājam ir savas garantijas. Jūs salīdzināt, ka 800 metri ir ledus aizmešanas kaut kādas zonas. IVN ziņojumā riska zonas, pirmkārt, ir ieteicamās, balstoties uz jau eksistējošiem vēja parkiem un tās nav saistītas ar ledus aizmešanu. Tas ir individuālais risks, kas ir mērīts, ņemot vērā, ja gadījumā turbīna tiek mehāniski bojāta. Un atbildot arī par meža ceļiem.

Valsts kompetentai iestādei Latvijas valsts ceļi ir savi noteiktie attālumi, kas neattiecas šajā gadījumā uz vietējiem meža ceļiem, bet ieteikums ir tāds, ka būsim saprātīgi - tieši tāpat kā mēs nestāvam zibens laikā zem vientuļa koka. Jo tad man drīzāk ir jautājums, jum kā saprātīgam cilvēkam ziemas laikā cik tur mēnešus gadā, kāds jums ir mērķis caurām dienām stāvēt zem turbīnas? Tas nav aizliegts, jā protams, nekur likumdošanā tas nav aizliegts.

Sanāksmes dalībnieks: Vai es nedrīkstu slēpot mežā? Es nedrīkstu uzturēties Nīcgales mežā?

Anita Ruža: Jūs drīkstat, protams nav aizliegts, bet jūs slēpojat un jūs kustaties, jūs nestāvat konstanti caurām dienām tajā vietā, kas palielina jūsu risku. Tieši tāpat jūs varat, un nav aizliegts iet pa šosejas vidu, nav aizliegts bāzt pirkstus rozetē, bet mēs visi esam saprātīgi cilvēki un laikam tā arī nevajadzētu darīt.

Kārlis Pots: Paldies. Pēdējais, precizējošais jautājums šajā raundā.

Sanāksmes dalībnieks: Man tikai jautājums, vai mēs ierakstu dabūsim un šo fantastisko skaidrojumu gribēšu pēc tam redzēt.

Kārlis Pots: Protokols būs pieejams, jā.

Sanāksmes dalībnieks: Protokols vai ieraksts, es atvainojos, protokols vai ieraksts?

Sanāksmes dalībnieks: Protokols būs pieejams.

Kārlis Pots: Vai protokolētāji var apliecināt, ka tas tiks ieprotokolēts?

Sanāksmes dalībnieks: Jā, detalizēti šo ierakstu, arī to, ka kustība pa teritoriju tiek samazināta.

Sanāksmes dalībnieks: Man bija pārliecība, ka eksperti ir neatkarīgi un vērtē no malas, bet šeit ir tā, ekspertu ierosinājums - nelienam tur, kur jums nevajag. Nevis rosināt pētījumā, uztaisīt tā, lai maksimāli minimizētu riskus, bet mums tā pasniedz - nelienat tur, kur nevajag. Par riskiem

jautājums, es redzēju citos vēja parkos, ka slēgtā zonā noteiktos gada periodos, to pašu ziemu minējāt, jo tie riski pastāvu ar ledus atlūzām.

Ziņojumā it kā to neredzēju, bet es domāju, ka varētu būt nākotnē tādas slēgtās zonas, kur nevarēs iet pie turbīnas klāt, jo riski ir ļoti lieli. Tas nozīmē, ka es ziemā ar bērniem uz šo mežu vairāk pēc eglītes nevarēšu braukt. Risks būs pietiekoši liels, lai arī tur kausēs, nekausēs, bet jebkurā brīdī var ledus gabals apdraudēt manu dzīvību un manu bērnu dzīvību.

Anita Ruža: Jā, tāda iespēja vienmēr pastāv, bet atkal, komentējot par attālumiem, kā jūs teicāt, iespējams kaut kādas drošības zonas pilnīgi slēgtās tiks noteiktas. Ja tādas tiks noteiktas, tad to kontrolēs MK ar izdotiem rīkojumiem, normatīviem aktiem. Pašlaik tādu nav.

Kārlis Pots: Vai mums ir tiešaistē jautājums vai komentārs? Pagaidām nav.

Sanāksmes dalībnieks: Par Ainavu. Arī vakar Jūs minējāt, ka kopumā ir mērena ainava. Mērena ietekme uz ainavu. Patiesībā pēc tās kartes, skatoties pēc visiem sarkaniem pleķiem, tā ietekme būs *entos* kilometrus pat līdz desmit. Es braucu arī uz Liepāju, uz *neskaidri*, seši kilometri attālumā, tā kā uz delnas tās turbīnas. Viss ir perfekti redzams. Šeit ir konkrēti. Es vakar vēl paanalizēju fotomontāžas, patiešām tās ir fotomontāžas. Tā realitāte ir tālu no tā visa. Fotomontāžās ir 27. fotogrāfija. Daudzām tā nebūs. Kas ir 27. fotogrāfija? Tur rakstīts - ir mērena vai vidēja ietekme uz ainavu. 27. fotogrāfija ir pie Kalupes ezera. Netālu no Kalupes, kur paveras skats uz ezeru un tieši uz visu turbīnu. Tur skats ir grandiozs, tur ir augsta ietekme. 17. bilde ir ļoti līdzīga pie Kalupes ezera, kur ir pludmale. Tur ir tāda pati identiska bilde. Tur pluss mīnus minimāli mainās tas attālums. Tur ir augstas, tur ir mērenas un vidējas ietekmes. Paskatoties 19. bildi, kur ir skolas stadions Vecvārkavā. Tur ir augsta ietekme, bet reāli tur es caur kokiem knapi turbīnu redzu. Tur jums nav korekti sataisīta fotomontāža. Es uzskatu par nederīgu šo, ainavas izvērtējumu, nekvalitatīvs. Viņš jāpārstrādā ar reālām bildēm visās sezonas, bez apauguma un vairākās vēl vietās. Korektāku fotomontāžu.

Kārlis Pots: Aicinājums ir uz korektāku fotomontāžu?

Sanāksmes dalībnieks: Precīzi, un šis nav atbalstāms. Es aicināšu arī Augšdaugavas novada domi iekļaut šo savā ziņojumā, ka tā nav korekta un neatbilstoši sabiedrībai patieso ainu uz vēja parku, kā tas izskatās. Un kā tas ietekmēs ainavu iedzīvotājiem? Tas vēl ir jautājums?

Kārlis Pots: Labi. Dosim tālāk iespēju.

Viesturs Ozols: Jums ir cita interpretācija, un tas ir kārtībā. Es jau minēju, ka es vados pēc izsniegtās ietekmes uz vidi novērtējuma programmas tā, kas man ir jādara. Attiecīgi, es vados arī pēc vadlīnijām, kas ir izveidotas. Ja jums tas nepatīk, jā, tas nav jautājums.

To attiecīgi izvērtēs atbilstošās institūcijas. Par to, vai jūsu viedoklis ir patīcis vai nē? Nav jautājums šobrīd par konkrētu ietekmes uz vidi novērtējumu. Ko es varu papildināt? Fotomontāžas un vizualizācijas ir divi termini. Abi divi tiek lietoti. Vizualizācijas varbūt ir precīzāks, bet, ja zinu, vadlīnijās arī ir minēts fotomontāžas. Es izmantoju WindPro programmatūru 4.1 versiju, kurā ir attiecīgi iestatīti visi nepieciešamie iestatījumi, lai izveidotu šo fotomontāžu. Jā, arī tās ietvaros profesionāli novērtējot, ir iespējams kļūdīties, kur, teiksim, ir jāatliek punkti kartē un dabā. Tās ir problēmas kopumā ar datu precizitāti nevis pašu vērtētāju.

Tas ir tāds profesionālais, ko es varu teikt. Paldies.

Sanāksmes dalībnieks: Es vēlējos papildināt iepriekšējo runātāju. Tiešām tā fotomontāža, kā jūs saucat, Kalupes ezera apkārtnē, Kalupes ezera ainava, šis skats ir briesmīgi, jo tā būs realitātē. Man ir jautājums, kā tur var cilvēki aiziet brīvo laiku pavadīt, pat, teiksim, tīri vizuāli un kā justies?

Un otrs, dzīvā daba pie Kalupes ezera. Tur taču ir putnu migrācijas koridori un zosis, un pīlēm ir ligzdošanās un barošanās vietas un dzīvotnes. Tur nekādām dzīvotnēm vispār vieta nepaliek.

Gaidis Grandāns: Kalupes ezerā ir konstatēta nozīmīga pavasarī caurceļojošo zosu koncentrēšanās vieta. Skaita maksimumā tie var būt līdz desmit tūkstoši, bet zosis, dzērves un gulbji ir sugu grupa, kur ir pierādīts, ka šai sugu grupai ir ļoti augstas izvairīšanās spējas. Zemāki, potenciāli bīstamāki vēja generatori ir Nemunas deltā Lietuvā, kas ir nozīmīgākā ūdens putnu caurceļošanas vieta Baltijā. Tur izlido cauri vairāk kā miljons sezonas laikā. Gadījumi, kur bojāeja ir sadursmes rezultātā, ir ļoti maz. Līdz ar to zosis nav šī apdraudošā grupa.

Konkrēta zosu suga baltpieres zosis šobrīd piedzīvo eksplozīvu populācijas pieaugumu. Latvijā nekad nav bijušas tik daudz baltpieres zosis kā viņas ir šobrīd. Ir dažas citas zosu sugas, kuras samazinās. Teiksim, taigas sējas zosis, kas ligzdo taigas ezeros, nevis tundrā. Un vienlaikus zosis šobrīd ir kaut kādā mērā problēma lauksaimniekiem. Un Dabas aizsardzības pārvalde, tā pati, kas man ir izsniegusi dabas eksperta sertifikātu, izsniedz letālās atbaidīšanas atļaujas.

Respektīvi, zosis pavasarī tiek šautas. Es domāju, ka es uz to atbildēju. Tātad riski ir ļoti zemi.

Sanāksmes dalībnieks: Un kā justies cilvēkiem pie šī ezera?

Kārlis Pots: Tas droši vien ir retorisks jautājums.

Gaidis Grandāns: Eksperts var atbildēt par savu kompetenci. Mēs dabas eksperti attiecīgi par šiem jautājumiem nespriežam.

Sanāksmes dalībnieks; Jā, ainavas ekspertam, vēlos lūdzu skaidrojumu. Kā justies cilvēkiem pie Kalupes ezera?

Viesturs Ozols: Man diemžēl nav tāda spēja likt kādam justies. Mēs katrs pats esam atbildīgi par to, ko mēs domājam, kā mēs jūtamies.

Sanāksmes dalībnieks: Jūs esat ainavas eksperts?

Viesturs Ozols: Jā.

Sanāksmes dalībnieks: Bet jūs lauku ainavas vispār esat reāli dzīvē redzējis? Dabas neskartās ainavas. Pirms tehnogēnās ietekmes. Un zināt, kā cilvēki tur jūtas dzīvojot?

Kārlis Pots: Tie droši vien jau ir retoriski jautājumi. Pārējām pie tiešsaistes jautājumiem.

Viesturs Ozols nolasa zoom jautājumu: Kādas valsts finansējums ir Vindr un kas finansē tos projektus?

Baiba Zauere: Vindr investors ir Francijas fonds InfraVia. Un viens no viņu pensijas fondiem ir pamats finansējumam šī projekta attīstībai. Līdzfinansē mūsu dalībnieks.

Kārlis Pots: Pecizējošs jautājums.

Sanāksmes dalībnieks: Jā, precizējošs jautājums par finansējumu tēmu. Cik es saprotu, Vindr patiesā labuma guvējs ir noslepenoti dati, ko mūsu likumdošana pieļauj. Šis ir jautājums jums, projekta potenciālajiem realizētājiem, un Augšdaugavas novada domas pašvaldībai. Jums nešķiet nekāds risks, ka patiesā labuma guvējs nav zināms?

Baiba Zauere: Saskaņā ar komercreģistrā reģistrētiem datiem, patiesā labuma guvējs Vindr Latvia ir Dmitrijs Guzs, Baiba Zauere, Elizabete Ytter. Es jums atbildu saskaņā ar likumu. Likums pieļauj dažādus patiesā labuma guvējus. Šajā gadījumā patiesā labuma guvēji norādīti valdes locekļi. Tas ir tāpēc, kā jūs dzirdējāt finansētājs un investors, kas aiziet augšā ķēdītē, ir pensiju fonds, kuram arī jūs varbūt esat patiesā labuma guvējs ar jūsu pensiju līmeni 2. vai 3. Līdz ar to pēc likuma, ja galā ir labuma guvējs neviens, ne vairāk, kādi

25%, to nenorāda. Līdz ar to nākamais pēc likuma noteikts, ka to norāda. Šādā ķēdītē mēs juridiski aizietu līdz tam, ka patiesā labuma guvēji esmies, Dmitrijs un Elizabete.

Kārlis Pots: Šodien mēs arī atbildam par Vindr Latvia.

Sanāksmes dalībnieks: Jautājums putnu ekspertam. Cik ērgļa ligzdas tiek apdraudētas vai pat iznīcinātas šī projekta ietvaros? Jūs noņēmt turbinas?

Uldis Valainis: Iznīcinātas netiek neviena. Ir vairākas turbīnas šobrīd, kas atrodas viena kilometra zonā, ko mēs esam definējuši kā potenciāli augsta riska zonu, kur koncentrējas mazā ērgļa barošanās lidojumi, bet turbīnas tiks aprīkotas ar viedo kameru sistēmām. Tā rezultātā neviens šobrīd nevar apgalvot, ka tas, ka turbīna ir viena kilometra zonā no aktīvas mazā ērgļa ligzdas, mazais ērglis pārcelsies, neturpinās ligzdot vai ies bojā. Piemēram, Lietuvā pēc uzbūvēšanas, tas ir - pirms uzbūvēšanas nebija (Vēja parku neatceros), mazais ērglis sekmīgi ligzdoja vismaz divus gadus pēc kārtas. Attālumā, kas bija mazāks, kaut kādi 200-300 metri, līdz ar to, tā ir potenciāla riska zona, bet to vai patiešām tas ir vai notiks sadursme, to neviens nevar apgalvot. Tāpēc mēs piemērojam maksimālo piesardzības principu, un mazo ērgli neietekmē tikai vēja turbīna, viņu ietekmē barošanās vietas. Arābi viņus šauj ceļā uz un no ziemošanas vietām tuvajos austrumos, mazais ērglis lido šaurā joslā virs Sinajas pussalas. Libānā viņus klapēja uz velna paraušanu. Tas ir komplekss pasākums īpaši sugām, kuras šeit pavada tikai kaut kādu daļu savas dzīves laika.

Sanāksmes dalībnieks: Brīnišķīgi. Tad man tas jautājums ir kaut kā vienkārši Vindr pārstāvei vai vadītājam. Vai jūsu pensijas fonds ir, nu ne jūsu, bet tas, kas jūs tur finansē, vai viņš ir informēts par to, ka šī projekta ietveros ir paredzēti kompensējošie pasākumi, kā piemēram, vairāki hektāri ar vecu boreālu mežu pēkšņi. Tas nozīmē vecu mežu no jauna izveidot, purvu pārcelšanu, izveidošanu un citi kompensējošie pasākumi, kuru izveide, labi, es varbūt pārspīlēju šobrīd, bet kuru izveide neatkarīgi no nekā, ir ļoti, ļoti sarežģīta un visdrīzāk nav paveicama.

Baiba Zauere: Pirmkārt, jums stāstīja par pētījumu priekš 43 turbīnām. Mēs šeit jums rādām divus variantus – 43 un 31. Šeit jau jūs redzat, ka turbīnu skaits ir samazināts ar lielāko tiesu. Šīs izmaiņas ir tieši uz šāda veida turbīnu rēķina, kur ir visādi ļoti dārgi aizstāšanas mehānismi, mēs no tām atsakāmies. Tas ir jautājuma viena atbildes puse. Otra jautājuma atbildes puse ir, protams, viņi ir informēti, ka šāda veida darbība prasa savus kompensēšanas līdzekļus, lai kaut ko realizētu. Tas tiek ietverts visos finanšu aprēķinos.

Kārlis Pots: Vai ir vēl kādi jautājumi?

Sanāksmes dalībnieks: Tā kā jūs atsakāties mazliet par labu videi, dabai un putniem no dažām turbīnām, tad būtu arī vēlams un aicinām jūs atteikties no turbīnām, kas būtiski ietekmē ainavas, kur ir augsts ainavas ietekmējums, kur ir augsts risks pārsniegt skaņu, troksni, pārsniegt mirgošanu, tad atsakāties arī no tām turbīnām. Tā kā jūs mināt savā mājas lapā, es arī vakar minēju, ka jums ir svarīgs cilvēks, vietējā kopiena, vide, bet patreiz es no tā neredzu, ka jums kaut kas būtu no tā svarīgs. Bet jūs parādiat savu žestu un pasakāt, ka jūs atsakāties no tām turbīnām.

Aicinu arī Augšdaugavas novadu rosināt, lai mazinātu mazliet ietekmi uz iedzīvotājiem, atsakāties jau no tām turbīnām, kas būtiski ietekmē vidi, cilvēku.

Kārlis Pots: Paldies, aicinājums piefiksēts.

Sanāksmes dalībnieks: Es gribētu atbildi. Kāds ir jūsu Vindr pārstāvju viedoklis šajā jomā? Jūs ļoti labi redzat, ka būtiski ietekmē cilvēkus, vidi, bet jūs apgalvojat, ka jūs esat... Esam gatavi sadarboties ar cilvēkiem, mazināt ietekmi uz vidi, uz cilvēku veselību. Kā jūs to realizēsiet, kur ir jūsu labais žests, kā jūs to izdarīsiet? Atbildiet.

Dimitrijs Guzs: Mēģināšu atbildēt no savas puses. Pirmkārt, nepiekrītu, ka mēs ar optimālo 31 turbīna alternatīvu tik būtiski ietekmējam cilvēkus un vidi, kā jūs gribat to teikt.

Es gribu vēlreiz atgādināt, ka mēs atnācām ar 60 turbīnām. Mēs esam uz optimālo scenāriju ejot, nocirtuši visu ieceri uz pusi. Ieklausieties, lūdzu, ļaujiet man pabeigt. Jūs taču griibat, lai jūsos ieklausītos. Paklausieties arī mani. Cienīsim viens otru. Šī nav skolas klase, man nav kā skolotājam te jāstāv. [tiek nosaukts vārds], es jūs sadzirdu. Mēs jau esam divus tādus raundus izgājuši apkārt. Ieklausoties visos ekspertos. Ticiet man, šie divi gadi, kas attiecas uz šo projektu, tie mums kā attīstītājiem ir bijuši kā viena liela sāpe. Jo mums visu laiku kaut ko kāds ir nocirtis. Bet mēs to pieņemam, ka vienkārši tā tas ir. Putni tur ir, trokšņi tur ir, mirgošana tur ir. Mēs visu to esam ņēmuši vērā. Labi, ainava, es jūs ļoti labi saprotu. Ainava ir ļoti subjektīva lieta. Vienam patīk, otram nepatīk. Viens uzskata to par mērenu ietekmi, otrs uzskata to par lielu ietekmi. Bet mēs jūs sadzirdējām. Mēs jūs sadzirdējām un es nevaru jums neko solīt. Es nevaru jums tiešām neko solīt. Es negribu jums dot kaut kādus *false hope*, kā Anglis saka. Bet mēs jūs sadzirdējām, ka ainava ir tas, kas cilvēks visvairāk, kā es dzirdu no šīs sapulces uztrauc. Un mēs ar ekspertiem, protams, mēģināsim runāt, vai ir kaut kādi veidi un kā to ietekmi var samazināt. Jā, tā ietekme tiešām ir tik būtiska. Šobrīd es no ekspertiem dzirdu, ka ietekme ir mērena. Mērens nozīmē ne liels ne mazs. Viņa ir mērena. Tā laikam ir labāka atbilde, jo es jums varu sniegt. Bet mēs esam jūs sadzirdējuši. Šis vis ir ieprotokolēts. Šis darbs nav beidzies, jums to jāatceras. Šī ir sabiedriskā apspriešana ziņojumam, ziņojums vēl ies uz VVD. Pareizi, tur arī būs eksperti, kas šo te visu vērtēs. Tā kā nekas vēl nav beidzies.

Sanāksmes dalībnieks Īss komentārs, kā jūs teicāt, arī subjektīvi, ko jūs dzirdat no ekspertiem. Tas arī ļoti subjektīvi, ko es dzirdu un ko jūs dzirdat. Es dzirdu, ka eksperti saka, ka tur ir nevis mērena, bet un ko es lasu ziņojumā, tur ir būtiska ietekme. Tas ir ļoti subjektīvi. Turpina skaita pēc 59, jā, skaisti, jūs jau varat ieliekt pēc 59. Es varu ielikt 200 turbīnas un pateikt, kas tam beigās būvēšu. 50 turbīnas, cik forši, cik es atkāpos. Bet reāli tā te jums jau arī 50 ir pietiekoši labi. Tas ir tā maldinoša, nu tā ir tā ir. To mēs nezināsim, vai to jūs nezināt paši, bet mēs nezinām, kā varam domāt.

Dimitrijs Guzs Jūs sākotnējā apspriešanā atnācāt ar domu un iepazīstināt ar sevi, kur jūs dzīvojat. Tas bija ļoti būtiski, kāpēc mēs atteicamies turbīnām tajā Kalupes ezera pusē. Būsim godīgi, mēs esam jau vairākus soļus gājuši tieši jums pretī. Tāpēc jums ir jāsaprot, ka jebkura darbība ir kaut kāds kompromiss. Es jūs esmu sadzirdējis, nedomājiet, ka es neko nedzirdu. Mēs esam jūs sadzirdējuši, mēs vērtēsim šo pēc tālāk.

Troksnis no zāles

Sanāksmes dalībnieks Jā, jūs plānojat pirmajā sanāksmē sākotnē apspriešanā, ka būs 59 un 2 kārtas. Viena kārta tuvāk uz Līvāniem, tas bija uz to pusi, kur tas purvs. Un otra kārta šeit, bet viss ir sagriezās pilnīgi gājumā. Pilnīgi jūs maldinājāt sākotnē. Jā, jūs mainījās plāni. Un tagad tas, otrā kārta ir kā pirmā kārta galvenā kārta. Un tās, ko jūs teicāt, kā atteicāties tur no pie Kalupes ezera, tur īstenība vēl vairāk turbīnas ir klāt.

Kārlis Pots Tāda droši viena ir standartu vārdnīca definīcija vārdam iecere un to arī parāda IVN ietekme. Tad jautājums Ilze.

Sanāksmes dalībnieks Pēdējais šovakar. Vai pēdējais, nu tāds tā kā komplekss par troksni vēl netika runāts. Dmitrijs stāstīja, ka troksnis ir izvērtēts. Man ir vairāk tehniski jautājumi par to troksni. Protams, es nezinu, varbūt es viņus vienkārši norādīšu jums vēstulē. Lai viņi tad tiek ar jums galā par to, cik tur kaut kas ir izvērtēts vai nav. Bet jautājums ir par pirmkārt par 0 līdz 10, jābūt līdz 9,999 decibelu hercu frekvencēm, kuras vispār nav vērtēts. Un ir vairāk kā daži pētījumi, kuri ir norāda kā lielas turbīnas, ģenerē skaņu, infraskaņu, vibrācijas. Jo lielāk turbīna, jo zemākās frekvencēs. Un ir nozīmīgi decibeli tieši emisijās, tieši šajā zemajās frekvencēs, kuras ir tieši tās, kuras cilvēkus visvairāk ietekmē. Tā kā jautājums, kāpēc šis vispār... Es saprotu, ka nav vadlīnijas, bet viņas... Vienkārši nav, viņa pēc tam būs un tā tālāk. Bet kāpēc jūs vispār viņas neapskatāt? Kas ir tas iemesls? Vai tikai vadlīniju trūkums vai ir kaut kāda citi iemesli?

Elīna Silgaile Mums nebiju programmā un, attiecīgi, arī mums nav ar ko salīdzināt. Līdz ar to, ja VVD tu skatīsi par vajadzību šo infraskaņas ietekmi izvērtēt, tad, protams, mēs to arī darīsim.

Sanāksmes dalībnieks Un tad ir tīri tehniski, es vēlos vērst jūs uzmanības to, ka jūs apgalvojat, ka zemfrekvence skaņa izvērtējamā jums ir Nordex tiek vērtēts gan pie 6 metri sekundē, gan pie 8 metri sekundē, bet tie skaitliskie rezultāti visās tajās trešdaļās oktāvās ir identiski, kas neizklausās sakarīgi, tad vienkārši tas nozīmē, ka tur ir tikai viens mērījums, viens modelējums veikts, nevis divi kā būtu vajadzīgs. Un tur ir arī, nu jā, varbūt, ka tas būtu, ja, un tas, un galvenais, kas tieši par zemfrekvence runājot, tas robežu vērtību ir 20 decibeli iekšelpās, nu tas ir tas, kas ir regulēts un ko jūs ievērot un tā tālāk. Jums ir ar visiem, ar visu to, ka jums ar to modelēšanu tur kaut kas nav riktīgi, jo tur nav nordeksam viss, tad tur jums ir tā īpatnēji norādīts, kur tur tā ēkai ir, kurā tur ir lielāka vai mazāka skaņas izolācija. Par to tad neiedziļinoties, bet jūs nesat ņemšu vērā noteiktību. Un es atkārtoju, arī dāņu normatīvos, vācu normatīvos, visur ir iekšā noteiktība, kas ir plus-mīnus 2 decibeli, un jums ir entās mājas, kurās trokšņu vērtība iekšelpās ir 19, 19.7, 18.9 decibeli, arī 20 decibeli, arī 20 decibeli jūs pieļaujat. Un ja mēs ņemam vērā šo noteiktību un ņemam vērā to, ka tā skaņas izolācija varētu būt arī nebūt tāda atbilstoša, kā jūs tur sākat, jo beigās jums tā atbilstībā ir tikai tajā vienā, kas attiecās tieši uz normālās mājas, nevis uz vasarnīcas tika mājas, tā kā izolācija. Tad beigās liela daļa no cilvēkiem, kas dzīvo 800-3 kilometra attālumam, viņi varētu būt iekšelpās ar pārsniegumiem zemes frekvences skaņai. Un ja mēs uztaisīsim fiziskos mērījumus pēc tam kaut kādā punktā, tad jautājums ir, kas notiks. Vai jūs pārmodelēsiet uz nākošo redakciju visus savus trokšņus? Tas ir jautājums.

Elīna Silgaile Jā, jūs uzdevāt šo jautājumu arī vakar, tāpēc, es paskatījos, jā. Šo trokšņu novērtējumu veica mūsu igauņu kolēģi, saskaņā ievērojot mūsu valstī noteikto MK noteikumus numura 16, kā arī tika izmantot licencētu datoru programmu ar Eiropu atzītu šo nosas metodi. Ja atsevišķu skaitliskās nenoteiktības koeficients ne tika aprēķināts, bet, jebkurā gadījumā visi ievad dati tad tiek iesniegts VVD, kas izvērtē šo novērtējumu un, ja ir konstatēta neatbilstība, tad viņam uz to atgriež un mēs veicam pārmodelēšanu. Bet, ņemot vērā to, ka mūsu igauņu kolēģiem šis nav pirmais vēja parks, kurš tiek veikts, tiek modelētas trokšņa gan vides troksnis, gan zem frekvences troksnis, tad attiecīgi es pieļauju, ka šajā te novērtējumā viss ir izdarīts korekti un atbilstoši mūsu spēkā likumdošanas esošajām prasībām..

Sanāksmes dalībnieks Bet, ievad datu kādu nenoteiktību jums nav?

Elīna Silgaile Nē, tāds pieskaitīts klāt nenoteiktība šajos aprēķinos, nē, tāda lieta nav šeit ņemt vērā. Nē, esmu redzējusi, ka arī, ka citu novērtētāju darbos.

Kārlis Pots Jā, labi, komentārs ir uzklauts, Ilzeteica, ka būs šoreiz pēdējais jautājums šovakar. Es redzu vēl atsevišķas jautājumus, paceltas rokas, tad abiem diviem runātājiem iespēju pēdējiem jautājumam un precizējošajam jautājumam aicinot, respektēt visu šeit klātesošo laiku un es jūtu, ka tēmas jau sāk iet drusku uz riņķi.

Sanāksmes dalībnieks. Jā, tāpēc arī ornitologa ziņojumā, lai kompensētu darbības, radītu ietekmi, ka mazā ērgļa mikroliegumiem diviem, un tas nozīmē, ka viņi tiks iznīcināti tad Latgalē vai Sēlijas reģionā izveidojami četri mikroliegumi mazā ērgļa aizsardzībai. Jautājums, vai ir plānos, kur, kad, kāda rezultāti, kas to visu fiksēs? Jo, Sēlijā mums ir vēl ir militārā poligona rūpniecība un arī tālāk mums ir plānotas vēja fermas. Latgalē un Sēlijā, tad kur jūs veidosiet to?

Gaidis Grandāns es nesaklausīju jūsu Jautājumu vai retoriku līdz galam, bet mazā ērgļa mikro liekumi netiks iznīcināti.

Sanāksmes dalībnieks Jums dokumentā rakstīts, ka Latgalē vai Sēlijā reģionā izveidojami četri mikro liegumi.

Gaidis Grandāns Tas ir maksimālajā scenārijā, ja kāda no turbīnām būtu šajā divu kilometru joslā ap esošajiem mikroliegumiem, bet tas nenozīmē, ka mikroliegumiem vai ērgļus tiks iznīcināts. Par kompensējošajiem pasākumiem, kāpēc tā ir Latgalē vai Sēlijā, tas ir reģionālais koncepts, kas nāk no Dabas aizsardzības pārvaldes, respektīvi, ja ir ietekme vienā reģionā, tad viņa tiek kompensēta tajā pašā reģionā. Sēlijas militārais poligons atrodas vie-

tā, kur nav mazie ērgļus. Sēlijas militārais poligons ir lielā meža masīvā, kur viņa nekad nav bijuši. Mazais ērglis ligzdo mozaikā veidā ainavā.

Sanāksmes dalībnieks Tas ir jautājums Vindram, ja tas ir dots darba uzdevums, tad jūs neatbildat uz jautājumu, kur un kādu veidos un kādu būs rezultāts.

Uldis Valainis Es, varbūt tās iekomentēšu, papildināšu. Tas bija tajā 43 turbīnu scenārijā, un viņi no tiem mikroliegumiem ir atkāpušies 31 turbīna scenārijā. Tas bija viens no argumentiem, kāpēc tika veiktas izmaiņas tajā vietā. Un, respektīvi, tas atkal apliecina to, ka šie mūsu noteiktie kompensējošie prasība pēc kompensēšanas liek izvērtēt to ekonomisko ieguldījumu, kas tam varētu būt nepieciešams. Un līdz ar to arī tas veicinātu atteikšanos. Tāpēc, nu, tas nenozīmē, arī mūsu, teiksim, biotopu atzinumos ir pateikts, vai nu pieņemsim atkāpties un neietekmēt, vai arī kompensēt

Baiba Zauere Un, atbildot jūsu jautājumam tieši Vindram tā kā šis ir 41 turbīnas modelī, un vēl mēs nākam saņēmuši no VVD vispār piekrišanu, ka šādu vispār varētu veikt šo otro opciju, tad mēs, protams, vēl nevaram jūs konkrēti norādīt kartei, kur šie mikroliegumi būs. Ja 41 opcija būtu reālistiska un VVD viņa apstiprinātu un tika akceptēt lēmuma, tad arī mēs pieņemto lēmumu. Normatīvie akti neprasa šādas teritorijas jau apzinātu pirms IVN ziņojuma apstiprināšanas.

Uldis Valainis No vispārējās tās prakses viedokļa standartā ir tā, ka Dabas aizsardzības pārvalde neakceptē būvprojektu, kamēr tie kompensējošie pasākumi netiek īstenoti. Respektīvi iesniegts Dabas aizsardzības pārvaldei plāns, dabas eksperta apstiprināts par konkrētām teritorijām un tā tālāk. Un bieži vien tas arī to procesu aptur tālāk, jo nav iespējams tās kompensējošās platības tik vienkārši atrast.

Baiba Zauere Un būvprojekts ir nākošā fāze pēc IVN, vispirms apstiprina IVN un pēc tam mēs ejam pēc būvatļaujām.

Sanāksmes dalībnieks Vindr pārstāvjiem par ekonomisko pamatojumu. Drošvien jūs vēl rēķināsi, bet ņemot vērā ziņojumā visus ierobežojumus, sīkspārņu laikā tur ir, kad nevarat griezties turbīna, putnu kameras aptur turbīnu, laikapstākļu aptur turbīnu vējš nav, mirgošana aptur turbīnu. Kā jūs varat? Un vēl arī būvniecības procesā mums ir ceļas slēgti, būvtransportam, ziemas periodā ir, kad šķīdoņi ir rudenī ziemā. Un es ceru, ka pašvaldība neatkāpsies no tā, ka ceļa mums ir diezgan kritiski. Špoģi, Nīcgale, visi šie aspekti. Un arī vasarā jūs nevarat mežus atkal aiztikt, kad jūs būvēsi, kā jūs ekspluatēsiet, tik daudz ierobežojumi. Un arī skatoties, pētot elektrības tirgu, ir tāda aplikācija, kur izpētīt, cik efektīvi strādā turbīnas nu līdz 20%, un jums varētu, kad ir vairāk tā efektivitāti, cik tām turbīnām ir. Kur tas ekonomiskais pamatojums tajā visā jums ir?

Dimitrijs Guzs: Es domāju, ka būtu diezgan nepamatoti dalīties ar jums ar mūsu komercnoslēpumiem. Tas tā humoristiski, bet mēs šos visus riskus apzināties, un mēs viņus uzņemamies. Mēs saprotam, ka ir tāds un tāds un tāds ekonomisks risks. Mēs arī ieguldāmies IVN, tad iztērējam līdzekļus visu šo te ekspertu darbam un visiem pārējiem ekspertiem, kas nav šodien te. Mēs apzināties šos te riskus, un mēs ceram, ka tomēr šīs projekti tiks īstenots, pat ar to 31 turbīnu scenāriju. Es te nav kaut kādu pamatu apšaubīt to ekonomisko pamatotību, un arī tā mainās visu laiku, būšu godīgs. Pirms diviem gadiem, kad mēs uzsākam projektu, elektroenerģijas tirgus prognozes izskatījās vienā veidā. Šodien viņas izskatās arī citādi. Mēs arī šo risku apzināties. Šis ir tāds aprēķins, kas pie mums iet nemitīgi, un viņš atkārtojas. Viņš nav atkarīgs no IVN, IVN dzīvo savu dzīvi, un jau pēc tam, kad iet uz būvprojektu, tad jau sīkāk skatās arī uz tiem ekonomiskiem apsvērumiem.

Sanāksmes dalībnieks Runājot par putnu sensoriem, tāpēc uz labas nianses, kas saprotu, kādā tehniskajā programmā jūs modelējat šīs situācijas, teiksim, vēlu vakarā, lido vanags vai agri no rīta lido vanags, ieraudzījis laupījumu. Cik sekunžu laikā tas sensors fiksēs, un apstāsies pilnībā, netraucējot putna trajektorijai. Lūdzu, tehnisko pamatojumu.

Dimitrijs Guzs Jā, es mēģināšu arī uz šo jautājumu atbildēt, jo es esmu bijis viens no tiem, kas jau esmu runājis ar uzņēmumu pārstāvjiem, kas izstrādā un uzstāda putnu aizsardzības sistēmas uz turbīnām. Nu, viņi ir vairāki, tādu trīs pasauli ir lieli, arī tas tehnoloģisks nedaudz atšķiras, bet

tas, manuprāt, viss profesionālākais risinājums darbojas tā. Pirmkārt, tie sensori, kā jūs viņus saucat, tas ir īstenībā kameras, optiskās kameras, kas tiek uzstādītas uz vēja turbīnu torņiem. Nevis uz lāpstīnām, bet uz torņiem. Viņas netiek uzstādītas uz viens turbīnas, viņas tiek uzstādītas pa parka perimetru parasti, un darbojas kopīgi, un to vada mākslīga intelekta programmatūra. Tātad, mākslīgais intelekts ir jau apmācīts, nu, tā teikt, atpazīt konkrētas sugas putnus. Kamerā skatās visu laiku vēro apkārtni, no viena kilometra attālumā, kamerā pamana putnu, un sāk to putnu pētīt. Viņa vēl nav sapratusi, kas tas pa putnu, bet tur ir putns, viņa sāk uz putnu pētīt. Starp citu, šis te kameras risinājums nāk atkal no gaisa aizsardzības sistēma izstrādātājiem. Tas nāk no militārās puses, bet atgriežoties pie tās darbības principa, kamerā vēro putnu, ja putns pielido, teiksim, aptuveni 500 metru pie turbīnas, kamerā sāk mēģināt atpazīt, kas tas pa sugu ir, un ja tā suga ir aizsargājuma, piemēram, mazais ērglis, tad viņa sāk noteikti šo putnu vērot viņam līdzī, runājot ar citām kamerām. Ja putns neaizlido prom, bet tuvojas turbīnām, kamera sāk gatavot turbīnu izslēgšanas režīmam. Tur notiek jau aizmugurē kaut kādas lietas, kas turbīnai liek saprast, ka viņu var būt apstādinās. Tas nozīmē, ka viņš sāk to turbīnu nedaudz bremsēt. Un ja viņš saprot, ka tā trajektorija starp putnam prognozēm lidojuma un rotora kustību ir neizbēgama kolīzija, tad viņš beigu beigās arī to rotoru apstādina. Nemācēšu šobrīd pateikt, mēs vēl neesam... Līdz 45 sekundi.

Uldis Valainis Es varbūt varu papildināt šo komentāru attiecībā vispār no eksperta atzinuma un sagatavošanas procesa. Eksperts definē nosacījumus, un viņam vienai cik izmaksas tas attīstītājiem un kādus tehniskos risinājumus viņš īsteno. Ir vairāki tehniskie risinājumi kā to nodrošināt, bet tur ir definēts, ka tas ir obligāts nosacījums visām turbīnām.

Nerunā mikrofonā

Uldis Valainis Es par to arī saku, ka eksperts to uzliek par obligātu nosacījumu vienkārši ir tīri procesu kā tāda. Mikrofonā, Lūdzu.

Sanāksmes dalībnieks Tiešām tehniski saturīgi no kungiem, bet palika neskaidra tehniskā nianse. Kā tiek aprēķinātā šī trajektorija? Kas aprēķinā? Un tas laikā sprīdis. Ja mēs runājam par 23 sekundēm uz 500 metriem, manuprāt pat tā nepietiek. Es zināju, jūs labāk pateiksiet. Cik ilgi, cik kādā laikā mazais ērglis.

Gaidis Grandāns Lai nav sadursmes ar kādiem tehniskiem risinājumiem, tas tiek panāks. Man ir pilnīgi vienai. Man ir automašīna, man neinteresē viņas tehniskās sastāvdaļas. Man ir svarīgs mērķis, lai es varu pārvietoties no punktu A uz punktu B.

Baiba Zauere Tātad es atvainojās eksperta uzlietu nosacījumus. Jūs nedrīkst nosist putnu, viņa zina, ka ir šādas tehnoloģijas, kuras to var novērst. Mums ir pienākums to novērst. Kā Mārtiņš saka? Mārtiņš tagad 23 sekundes, un Dmitrijs saka, kādām sugām viņš jau ir 45 sekundi. Tas ir atkarīgs no ražotājs, bet jums joprojām ir šaubas, ka putnus taču lido ātrāk, un viņus noteikti saskriesies. Uz šo es jums atbildētu, ka šīs tehnoloģijas tiek pielietotas dabā jau gadiem, un viņiem ir reporti un analīzes, un te mākslīgais intelekts tiek apmācīts ar katru gadu un katru dienu, viena vairāk un vairāk atpazīts sugas. Un ir reāli atskaites, pēc kurām jūs jauta redzēt, ka tiešām tos putnus nenosit, un tā gaļas mašīna neiestājas. Bet es jums nevaru pateikt tās sekundes.

Sanāksmes dalībnieks Jūs to tīri teorētiski to varat teikt, jā? Bet ziņojumos, jā, ziņojumos, mēs runājam par Eiropā pēdējo gadu laikā tikai fiksētiem 800 simti nosistiem ērgļiem. Tas arī ir ornitologa pētījumos, jā?

Uldis Valainis Un, nē, un papildus es varu pateikt, ka ir obligāts šis nosacījums arī, ka tie nosisti indivīdi ir jāmonitorē. Ir obligāts arī nosacījums. Tas ir ielikts, un situācijās ja pieņemsim, ir kaut kādas konkrētas turbīnas, kur tas indivīdu skaits pārsniegt noteiktos limitus, ko uzliks, nu, ne jau eksperts, uzliek vides institūcijas, pieņemsim, ja šādi definējumi būs tur iekšā ielikti. Un tad pārsniedzot indivīdu to atļauto skaitu, arī tās turbīnas var tikt kancelētas, tajā arī procesā.

Kārlis Pots Paldies par komentāriem, un viedokļiem, un jautājumiem, kas ir sparīgi uzdot. Mēs esam gandrīz iekļāvušies samērīguma principā un principā tikai nedaudz pārrejojot pāri, iepriekš nosprauc tiem laikam, atgādinu visiem klāstošajiem, un tiešais skatītājiem, ka IVN

ziņojuma sabiedriska apspriešana, notiek līdz pat šī gada 25. jūlijam, un rakstisku priekšlikumu iesniegšana iespējama Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV – 1045, tālrunis: 67084200, e-pasts: pasts@vvd.gov.lv, <https://www.vvd.gov.lv>) līdz 2026. gada 25. jūlijam. Atgādinu līdz 25. jūlijam

Paldies visiem par klātesošo, un aktīvo dalību, un vārdu sapulces vadītājiem noslēgumam

Jānis Proms. Jā, mums sapulce bija ļoti interesanta, un produktīva, un izklausījām dažādus viedokļus, un pašvaldībai arī ir jāieklausās šajos viedokļos, un jāsaka liels paldies mūsu novada iedzīvotājiem par to, ka viņi ir aktīvi piedalās šādās sapulcēs, un izraisa ļoti lielu interesi par to, bet, jebkurā gadījumā, pašvaldībai ir jāuzklausās saskaņā ar ministru kabineta noteikumiem, kā mēs šodien arī uzsākām šo sēdi, un ar ministra kabineta noteikumiem mums ir jāpabeidz šī sēde. Tā kā man ir jāpaziņo, ka šī sēde ir slēgta, bet, jebkurā gadījumā jums vēl ir iespējas 25.jūlijam iesniegt savus pieteikumus VVD kā teica, iesniegt savus pieteikumus VVD, un VVD izvērtēs šajos IVN noteikumus, un noteikt arī sniegts pašvaldībai viedokli, un tad arī kopīgi arī skatīsimies šo jautājumu, kas saistīts ar šo projektu. Liels paldies visiem, un pazinot, ka sapulce ir slēgta.

Sanāksme tiek slēgta plkst. **21:23**

Protokols ir sagatavots, izmantojot sanāksmes laikā veikto audioierakstu.